PÁTRIA
(7 de setembro)

Um nome simples, com duas silabas, "pá-tria", fácil de se pronunciar, porém existe em suas letras algo mágico, algo que faz com que nos revoltemos quando uma pessoa fala mal dela, algo muito intimo que nos impulsiona as armas para defende-la e até a morte se preciso fôr.

"Ama com fé e orgulho a terra em que nascestes", palavras sábias escritas por um grande poeta nacional, palavras que incutem em cada paranaense e em cada brasileiro, sentimentos de fé e lealdade que fazem de nós legitimos patriotas.

Amemos com orgulho esta terra que é nossa, êste Brasil de norte a sul e de leste a oeste.

Brasil foi o bêrço de homens ilustres, tais como Duque de Caxias, Tiradentes, Oswaldo Cruz, General Osório e muitos outros. Brasil, terra de grandes rios, extensas campinas, verdes e insondáveis florestas, majestosas montanhas, tudo sob um céu limpido e azul. Tudo isto encontramos no Brasil, êste Brasil ao mesmo tempo belo, imenso e misterioso.

Brasil é um país que recebe com os braços abertos àquêles que procuram um abrigo. É uma nação que irradia para os povos amigos, os mais leais sentimentos de paz, amizade e fraternidade.

CASIMIRO AUGUSTO RODACKI

Cardeal Suenens: Uma visita importante

LUIS FERNANDES

No dia 26 último chegou ao Brasil o Primaz da Bélgica, Cardeal Dom León Joseph Suensen para uma visita de algumas semanas ao nosso país — primeiro país latino-americano que visita — e que "dentro da América Latina é uma esperança para os trabalhos da Igreja no continente".

Quem é quem — O Cardeal Suenens foi um dos moderadores do Concilio Vaticano II, isto é, um dos orientadores que participava ativamente na Mesa Diretora das reuniões conciliares. Foi também o conselheiro direto do Papa João XXIII na elaboração das grandes Enciclicas sociais Mater et Magistra e Pacem in Terris, que marcaram na história da Igreja e do mundo um gigantesco passo para a instalação da justiça e da paz entre os povos. Ao falecer João XXIII não eram poucos os que apontavam Suenens como excelente candidato ao papado. No Concilio, Suenens era daqueles que não se conformavam com certas posições antiquadas da Igreja em relação ao mundo moderno, e partiu dêle a proposta da elaboração de um documento conciliar que falasse das relações da Igreja com o mundo contemporâneo, idéia aceita pelos Padres Conciliares.

América Latina — Em artigo original publicado na revista Vozes, de agôsto, Suenens chega a afirmar que "a origem do famoso documento conciliar sôbre a Igreja no mundo moderno, foi a preocupação pela situação da América Latina, pois ela coloca a todos frente ao mais grave problema social do nosso tempo: o problema dos países em via de desenvolvimento".

Visita importante — A visita do Cardeal Primaz da Bélgica e internacionalmente conhecido por suas declarações, seus livros e suas intervenções conciliares, honra o Brasil e é de grande importância: É o exemplo de alguém, intimamente ligado às grandes decisões da Igreja, e que se interessa pela situação do nosso país em vias de desenvolvimento, procura compreender a situação real do Brasil, e nos vem animar a trabalhar sem trégua para merecer mais justiça e aprendermos a encontrar nossa auto-expressão como criaturas humanas com condições para o desenvolvimento. — (CIC).

Ponte sôbre o rio Chopin

A ponte sôbre o rio Chopin, com extensão de 165 metros, será entregue brevemente pelo DER. Situada na Três Pinheiros — Pato Branco, esta rodovia possibilitará o escoamento da produção agrícola do sudoeste, estimada em mais de 500 mil toneladas. O custo da ponte foi de 230 mil cruzeiros novos.

Dois festivais em Pôrto Alegre

O Conselho Municipal de Turismo de Pôrto Alegre vai realizar o III Festival da Cerveja, nos dias 1, 2 e 3 de dezembro vindouro. Outra promoção do mesmo Conselho será o II Concurso de Bandas Marciais que será realizado no dia 5 de novembro próximo.

Interior do Paraná também fará matrícula provisória

Os estabelecimentos de ensino primário do Interior do Estado, à semelhança dos de Curitiba, também procederão, entre os dias 15 e 30 do corrente mês, em livros especiais, as matrículas provisórias de crianças em idade escolar, ao mesmo tempo em que os ginásios interioranos farão os registros das matriculas dos candidatos aos exames de admissão, bem como a tôdas as séries do primeiro ciclo do grau médio.

A medida foi determinada pelo secretário Carlos Alberto Moro, em Ordem de Serviço baixada ultimamente, objetivando conhecer a demanda de matriculas na primeira série dos estabelecimentos oficiais de ensino primário e o número dos candidatos aos exames de admissão ao ginásio. Através dêsses registros especiais, poderá a SEC prover em tempo hábil, os mesmos estabelecimentos com pessoal, material e salas indispensáveis ao seu bom funcionamento.

O secretário Carlos Alberto Moro, por outro lado, recomendou ao Departamento de Educação da SEC que convoque todos os Inspetores Regionais de Ensino, no periodo compreendido entre 15 e 20 de outubro. A convocação objetiva que se conheça o resultado do levantamento, com vistas à melhor utilização dos recursos humanos e materiais, face à previsão da demanda de matriculas em 1968. Os dados do levantamento serão analisados pelo Centro de Estudos e Pesquisas Educacionais da Secretaria da Educação.

O petróleo árabe vai ao Ocidente

A Arábia Saudita pôs fim à proibição às vendas de petróleo, que atingia vários países ocidentais. Agora poderá ser-se o bombeamento para todos os paises sem exceção. Informa-se de Cairo que as restrições à exportação de petróleo ao Ocidente cessará também, em breve, em vários paises árabes, como o Líbano, o Koweit e a Líbia.

Advertência aos liberais checos

O presidente checoslovaco, Antonin Nowotny, pediu o fortalecimento da disciplina comunista, advertindo os elementos liberais no país de que o Partido não tolerará compromissos políticos. — "Num Estado socialista, disse Nowotny, não é possivel permitir a propagação de opiniões e ideologias prejudiciais ao socialismo e olheias ao Partido Comunista".

Morreu a "Hiena de Buchenwald"

Ilse Koch viúva do comandante do campo de concentração de Buchenwald, enforcou-se em sua cela, em uma prisão feminina, onde cumpria pena de prisão perpétua. Ilse Koch tornou-se símbolo da bestialidade dos campos de morte nazistas, ao decorar sua casa com quebra-luzes de pele de seus amantes judeus - prisioneiros, a quem mandava depois executar no meio de crueis torturas.

Mensagem da China ao Vietnã do Norte

O marechal Lin Piao

Os líderes máximos da China comunista: Mao Tse-tung, Lin Piao e Chu En-lai enviaram uma mensagem ao Vietnã do Norte por motivo de seu 22.º aniversário de fundação. Nesta mensagem os líderes chineses atacam o "revisionismo soviético" e o assilila "ao inimigo". Esta é a segunda vez que Mao Tse Tung assina um texto atacando expressamente a União Soviética.

Paranaguá bate nôvo recorde

O pôrto de Paranaguá bateu nôvo recorde na movimentação de mercadorias, ao embarcar, até 31 de agôsto, 1.006.350 toneladas, contra 861.223 toneladas em igual periodo, em 1966. O aumento verificado deveu-se à exportação em massa de cereais excedentes da produção paranaense, notadamente o milho.

Repercute a morte de Ehrenburg

O jornal "L'Osservatore Romano" elogiou o escritor sovietico, recentemente falecido em Moscou, dizendo que Ehrenburg deve ser recordado, não obstante suas "inegáveis contradições", por sua doutrina de coexistência, "válida para cada homem e para cada terra, de nosso mundo contemporâneo sem paz". O "New York Times", por sua vez, recorda que Ehrenburg, quando já velho, "utilizou desesperadamente os últimos minutos de sua vida para reconciliar-se com a jovem geração e com um passado cultural quase esquecido".

Recorde de vítimas civís no Vietnã

Segundo as autoridades militares, a semana passada foi a mais rade para o povo sul-vietnamita desde o início da guerra. Os guerrilheiros comunistas mataram 190 civis, feriram 426 e sequestraram 237. O terrorismo dos Vietcongs está sendo interpretado como uma intimidação para afastar o povo sul-vietnamita das urnas eleitorais.

Furacão sôbre Lajeado

A cidade de Lajeado, no Rio Grande do Sul, tornou-se vitima de um furacão, com ventos que chegaram a atingir 200 quilômetros por hora, acompanhados de violenta chuva de granizo. Foram registradas mortes de seis pessoas e ferimentos em outras 115. Os prejuízos materiais elevam-se a um milhão de cruzeiros novos.

O ORATÓRIO DE AUSCHWITZ

Krzysztof Penderecki é um dos mais destacados representantes da música moderna na Polônia. Sua obra "Paixão segundo São Lucas", composta em 1965, valeu-lhe fama mundial. O ano passado, êste compositor criou outra obra de vastas proporções: o oratório "Dies Irae" dedicado à memória das vitimas do campo de concentração hitleriano de Auschwitz. A estréia desta obra teve lugar em Oświęcim (Auschwitz) a 16 de abril, dia da inauguração do Monumento às Vitimas do Fascismo.

A obra foi interpretada pela Orquestra e o Côro da Filarmônica "Karol Szymanowski" de Cracóvia, sob a regência de Krzysztof Misson, e com a participação de conhecidos solistas.

O oratório, cujos textos estão em grego e latim, compõem-se de três partes: "Lamentação", "Apocalipse" e "Apoteose". O compositor declarou que a idéia de escrever esta obra tinha nascido nêle há tempos. "O problema mais dificil — disse — foi encontrar textos adequados que falassem do martirio. Escolhi alguns, de diferentes épocas e de diferentes autores desde Esquilo até Louis Aragon, que escreveu um poema sôbre Auschwitz".

A estréia de "Dies Irae" foi um grande acontecimento na vida musical da Polônia, onde as obras de Penderecki exercem cada dia maior influência. Penderecki chamou a atenção do público e da critica em 1960 com a comovedora obra "às vitimas de Hiroxima". Agora o compositor está preparando simultâneamente três obras: uma ópera cujo libreto trata de um processo inquisitorial na França no século XVII, uma missa baseada sôbre velhos textos da Igreja Ortodoxa, e um concêrto para violino.

Costa e Silva governará de Minas

O presidente da República estará em Minas de 25 de outubro a 1 de novembro, para daqui governar o País, como já fêz em São Paulo e Recife. O presidente Costa e Silva ficará hospedado no Palácio da Liberdade e utilizará o Palácio dos Despachos, cujas obras estarão concluidas até meados de outubro.

Nova ponte entre Brasil e Paraguai

O governador de Mato Grosso, Pedro Pedrossian, solicitou ao ministro Magalhães Pinto a necessária autorização para construir uma nova ponte internacional que ligará as duas margens do rio Apa, permitindo o Tráfego rodoviário entre as cidades de Bela Vista, no Brasil, e de Bela Vista, no Paraguai.

Controle da natalidade e divórcio

O sr. Fábio Vidigal Xavier da Silveira, que é membro do Conselho Nacional da TFP, expõe como o govêrno chileno, que se proclama demo-cristão, promove o contrôle da natalidade por quaisquer meios. E mostra o escandaloso apoio que recebe nessa matéria por parte de elementos do clero.

Também no que diz respeito ao divórcio, é descarada a atitude de certos elementos da Democracia Cristã a favor da dissolução do vinculo conjugal.

A REAÇÃO

Depois de apontar os escândalos e negociatas de elementos ligados ao govêrno, o Sr. Xavier da Silveira relata a repulsa geral que há no Chile e o inicio de uma sadia reação.

Salienta a oposição ideológica movida pelos jovens da revista "Fiducia", que, com suas campanhas contra a politica esquerdizante, e especialmente contra a reforma agrária socialista e confiscatória do govêrno, abriram os olhos a largos setores da população que pareciam mergulhados em profunda letargia. Acabam êles de constituir a Sociedade Chilena de Defesa da Tradição, Familia e Propriedade.

QUEM SERÁ O FIDEL CASTRO CHILENO?

Finaliza o autor seu trabalho perguntando quem será o Fidel Castro chileno, uma vez demonstrado que Frei faz já o papel de Kerensky. Responde que poderá ser o lider marxista Allende, ou até um dos elementos mais avançados da própria Democracia Cristã, que são tão radicais quanto o tirante das Antilhas. — (A.B.1).

Histórias Verdadeiras

A região do Vale de Lajas, situada ao sudoeste de Pôrto Rico, é pouco beneficiada pelas chuvas em virtude das altas montanhas que representam um obstáculo à passagem dos ventos alisios, o que redunda em sérias dificuldades para os fazendeiros. A Fomento construiu um canal de irrigação, levando a água às terras ressequidas. Ernesto Torres, fazendeiro do Vale de Lajas, conseguе hoje obter 56 mil dólares de sua fazenda de 12 hectares, onde há quatro anos êle tinha um lucro de apenas 4 mil dólares.

Os moradores de um vale vizinho resolveram não esperar que o canal construido pelo govêrno chegasse até lá, e puseram mãos à obra abrindo êles próprios, um canal de irrigação. Para isso, as autoridades cederam-lhes, por empréstimo, equipamento e assessôres, ficando a cargo dos moradores o planejamento e a mão de obra. A idéia de auto-ajuda propagou-se também a outros projetos, inclusive o de habitação. A necessidade de abrigo era igualmente um problema para o qual parecia não haver solução. As despesas, por si só, iam além dos limites da economia da ilha.

A auto-ajuda era a solução. Cada uma das famílias poderia prover a mão de obra, eliminando o custo do trabalho, enquanto os técnicos de habitação governamentais elaboravam novas modalidades de redução no custo do material. Um plano geral foi exposto visando à instalação de novas comunidades, onde se levou em conta a escolha de lugares próximos do ambiente de trabalho, água e eletricidade. As famílias entraram com uma pequena contribuição, a fim de dar início ao projeto, e obtiveram um prazo de 10 anos para pagarem um empréstimo que lhes foi concedido pelo govêrno, livre de juros.

SR. ROBERTO LANDOWSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 13 września — (setembro) — 1967 — Nr 2930 — (37/67)

Po wyborach w Wietnamie

Tydzień temu, jak odbyły się w Południowym Wietnamie wybory na prezydenta i do parlamentu. Pomimo okrutnego terroru Wietkongu, który spowodował około 2.500 ofiar, 87,7 proc. wyborców — na ogólną liczbę 5,8 milionów — wzięło udział w głosowaniu. Z 8.824 punktów wyborczych komuniści zdołali przeszkodzić funkcjonowaniu tylko trzem. Wybory wygrali dotychczasowi kierownicy Wietnamu: gen. Nguyen Van Thieu oraz gen. Nguyen Cao Ky, otrzymując 36,8 proc. głosów, czyli 1.333.561, podczas gdy opozycja — mając trzech kandydatów — zdobyła ..... 2.469.188 głosów. Najmocniejszym z nich okazał się adwokat — buddysta Truong Dinh Dzu uzyskawszy ..... 690.615 głosów. Liczna amerykańska komisja złożona z wybitnych senatorów, posłów i polityków wzięła udział w wyborach w charakterze obserwatorów, uznając, że wybory te były wolne, bez nacisku władz.

«Szeroki Front» bez ważnych elementów

Z kół rządowych podają, że politycy, którzy pozbawieni zostali praw obywatelskich, nie będą mogli wstąpić do partii "Szerokiego Frontu". Gdyby to jednak nastąpiło, minister Sprawiedliwości może zastosować do nich artykuł Konstytucji o bezpieczeństwie państwa i skazać niepoślusznych na wygnanie lub areszt domowy. W międzyczasie odbyło się zebranie 12 głównych zwoienników nowej partii pod kierunkiem Lacerdy i Josafa Marinho, podpisując protokuł i ogłaszając jego treść krajowej prasie.

Kiedy może powstać municypium?

Prezydent państwa skierował na ręce Kongresu projekt prawa zawierający warunki jakie muszą zaistnieć, by mogło powstać nowe municypium. Wśród warunków tych najważniejsze są takie, nowe municypium powinno liczyć 10 tys. mieszkańców oraz conajmniej 10 proc. wyborców rekrutowanych wśród ludności lokalnej. Ponadto gęstość zaludnienia musi wynosić 5 mieszkańców na 1 km kwadratowy a roczne dochody muszą być zagwarantowane w 50 proc.

Formoza obiecuje nagrody

Rząd Chin nacjonalistycznych na Formozie wyznaczył wielkie nagrody dla dezerterów armii Chin komunistycznych. Za wydanie statku - niszczyciela w ręce Formozy lub za łódź podwodną uzbrojoną w rakiety przewidziana jest nagroda 1,4 miliona dolarów. Za odrzutowiec zaś "Mig-21" lotnik - dezerter otrzyma 175 tys. dolarów. Formoza wydała także odezwę do dowódcy Chin komunistycznych, by obalili rządy Mao Tse Tunga.

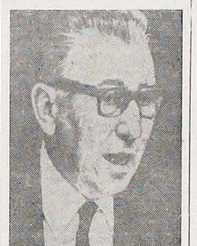

Minister Oświaty Tarso Dutra przewodniczyć będzie kampanii przeciw analfabetyzmowi, zwłaszcza w jej pierwszej fazie.

Syndykaty brytyjskie przeciw Wilsonowi

49 kongres syndykatów W. Brytanii "Trade Unions Corporations", zrzeszający 8,7 miliona robotników oraz 109 syndykatów wypowiedział się ostro przeciw polityce ekonomiczno-socjalnej premiera Wilsona. Obecna sytuacja ekonomiczna Anglii nie jest do pozazdroszczenia, wobec zwyżki opłat za energię elektryczną oraz zwiększającą się liczbę bezrobotnych. 1.059 delegatów obecnych na kongresie domagało się unowocześnienia różnych gałęzi przemysłu, celem zwiększenia produkcji bez równoczesnego podnoszenia cen.

Za dużo urzędników

Minister Pracy Jarbas Passarinho opracowuje program, by przenieść nadwyżkę urzędników państwowych do przedsiębiorstw prywatnych, po uprzednim ich przygotowaniu do nowych zajęć. Co roku milion młodych ludzi szuka pracy w przemyśle i handlu. Niestety, nie wszyscy z nich posiadają odpowiednie kwalifikacje. Urzędnicy przeniesieni do przedsiębiorstw prywatnych będą mieli emeryturę zapewnioną przez rząd.

Skończyła się demagogia

Prezydent Costa e Silva, przemawiając na IV Konferencji Zdrowia, zwołanej do Rio, podkreślił, że rząd obecny wprowadza w życie najistotniejsze dążenia człowieka, jak zdrowie, oświata, zatrudnienie, mieszkanie, wyżywienie, odpoczynek i ubezpieczenie społeczne. Realizując te dążenia, rząd wytrąca główną broń z rąk swych przeciwników, która jest demagogia. Podczas dyskusji uznano konieczność współpracy uniwersytetów i wyższych szkół w opracowaniu szczegółowych programów Zdrowia Publicznego na terenie różnych Stanów.

Israel apeluje o powrót do ojczyzny

Rząd Izraela poprzez usta premiera Levy Eshkol zaapelował do wszystkich Żydów rozsianych po świecie, by wracali do Palestyny, pomagając odbudować ojczyznę na szeroką skalę. Izrael, podkreślił Eshkol, może przyjąć wielką rzeszę imigrantów, dając pierwszeństwo rodakom pochodzącym z państw demokratycznych, przede wszystkim ze Stanów Zjednoczonych.

Król Olaf V na defiladzie

Ponad 100 tys. mieszkańców oglądało defiladę wojskową w Rio de Janeiro, oklaskując zwłaszcza "Dragonów niepodległości", którzy mają się przenieść wkrótce do stolicy kraju. Król Norwegii Olaf V był obecny na defiladzie, znajdując się na trybunie honorowej obok prezydenta państwa. Sławna orkiestra strzelców morskich wykonała swe tradycyjne już pokazy podczas przemarszu.

Święto Patronki Kurytyby

Narodziny Najświętszej Maryi Panny są dniem świątecznym dla całego municypium Kurytyby. By uczcić swą Patronkę, odbyła się w katedrze uroczysta msza św. po południu zaś tradycyjna procesja z figurą M. Bosiej, zakończona pięknym i podniosłym kazaniem arcybiskupa Metropolity D. Manuel da Silveira D'Elboux.

50-rocznica założenia Mafry

W ostatnie 3 dni ub. tygodnia graniczne miasto santakataryńskie — Mafra obchodziło 50-tą rocznicę swego założenia. W uroczystościach wzięły udział władze stanowe z gubernatorem Ivo Silveira na czele oraz tłumy ludności z tamtejszego municypium. Zespół União Juventus uświetnił te obchody, pomimo, że silny deszcz przeszkodził występowi, odbywającemu się na wolnym powietrzu.

Co można przywieźć z zagranicy?

Zgodnie z nowymi przepisami celnymi, można przywieźć z zagranicy do Brazylii bez opłaty celnej: aparat filmowy, maszynę do pisania, lornetkę, aparat fotograficzny itp. Każdy z tych przedmiotów nie powinien ważyć więcej jak 10 kg, a ich ogólna wartość nie może przekroczyć 1.000 dolarów.

Walka z Analfabetyzmem

Prezydent Costa e Silva w obecności wszystkich ministrów podpisał 4 dekrety i skierował dwa memoriały do Kongresu otwierające oficjalną kampanię przeciw analfabetyzmowi w Brazylii. Kampanię tą rozpocznie Ministerstwo Oświaty, ustanawiając dwa czteroletnie terminy w ciągu których uczęszczać będą na kurs początkowy młodzież oraz analfabeci do 30 lat, później zaś wszelkiego wieku. Jeden z projektów, który pójdzie do zatwierdzenia do Kongresu, brzmi, że żaden młodzieniec odbywający służbę wojskową nie otrzyma zaświadczenia tej służby, zanim nie nauczy się czytać i pisać. Dla powołanych do służby wojskowej wyznaczy się przedtym termin, w ciągu którego muszą posiąść tę sztukę.

Dekrety podpisane przez p. Prezydenta przewidują nadto, że narodowa sieć nauczania dla dorosłych funkcjonować będzie poprzez programy rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych istniejących w całym kraju. Programy z nauką czytania i pisania będą obowiązkowe. Również wszelkie organizacje syndykalne obowiązane będą wprowadzić kursy dokształcające dla swych członków. W tym ostatnim wypadku chodzi o przygotowanie większej liczby robotników kwalifikowanych.

Celem dostarczenia odpowiednich funduszów na zrealizowanie powyższej kampanii, utworzona została grupa specjalistów należących do wszystkich ministeriów, zadaniem której będzie przygotować w ciągu 60 dni szczegółowy plan finansowy.

Nad kampanią czuwać będzie Fundacja Brazylijskiego Ruchu do walki z analfabetyzmem — MOBRA, upoważniona do zawierania odpowiednich kontraktów z organizacjami krajowymi i zagranicznymi. Fundacja ta będzie również kierować programami radiowymi i telewizyjnymi.

Wszelki funkcjonariusz państwowy, cywilny czy wojskowy (obojga płci), który nauczy czytać i pisać więcej jak 10 analfabetów, otrzyma honorową wzmiankę w swej książeczce zawodowej, a jego nazwisko wpisane będzie do złotej księgi danej miejscowości podczas specjalnej sesji publicznej. To zaszczytne wyróżnienie otrzymają nadto profesorowie szkół podstawowych i gimnazjów, duchowni wszelkich wyznań i zakonnice, którzy poświęcą się tej pracy nadobowiązkowo.

Ostatnim ważnym punktem dekretów marsz. Costa e Silva jest jasne wytłumaczenie, że walka z analfabetyzmem nie ogranicza się jedynie do sztuki czytania, pisania i liczenia. Obejmuje ona także wiadomości ogólne o wychowaniu moralnym i obywatelskim, podstawowe zasady o higienie, o pracy, o tężyznie fizycznej, jednym słowem — to wszystko, co może się przyczynić do wychowania obywatela godnego i pożytecznego dla społeczeństwa.

W dniu Święta Niepodległości (7 września) odbyły się defilady wojskowe we wszystkich stolicach Stanów Brazylii. W Kurytybie defilada odbyła się na nowej i pięknej "Avenidzie" Marsz. Deodoro z udziałem najwyższych władz wojskowych i cywilnych.

MIGAWKI ZE ŚWIATA

● **Czy nie będzie wystawy w Kantonie?** — Angielski dziennik "Hong Kong Standart" wyraża opinię, iż wobec ustawicznych starć i zamieszek z nieprzyjaznych obozów nie odbędzie się tradycyjna wystawa handlowa w Kantonie.

● **Południowa Arabia w krytycznej sytuacji.** — Wobec kontroli komunistów nad 12 stanami federacyjnej Arabii Południowej (wszystkich stanów jest 17) tamtejszy rząd federalny utworzony przez Anglię godzi się na dopuszczenie komunistów do władzy.

● **Dialekty tubylcze zastąpią język angielski.** — Premier Indii Indira Gandhi powziął decyzję zastąpienia języka angielskiego w szkołach przez 6 najważniejszych dialektów tubylczych.

● **Papież czuje się lepiej.** — Kilkudniowa niedyspozycja Ojca św. wywołana zaburzeniem żołądkowym, ustępuje powoli. W najbliższych dniach Papież przyjmie na audiencji szereg wybitnych gości, m .in. wysłannika marsz. Tito.

● **Izrael odrzuca plan Tity.** — Kanclerz Izraela — Abba Eban, udzielając wywiadu prasie, odrzucił plan marsz. Tito, który przewiduje wycofanie się oddziałów izraelskich do granic wytyczonych w 1948 r., nie wymagając od państw arabskich uznania państwa Izraela.

● **Strzelanina w Kanale Sueskim.** — 3 statki izraelskie ostrzelane zostały przez artylerię egipską, gdy usiłowały przedostać się przez kanał Suezki. Załoga tych statków na ogień — odpowiedziała ogniem.

● **Nowy sowiecki samolot "Iłyuszyn 62".** — Agencja sowiecka "Tass" donosi, że wejdzie wkrótce w służbę nowy sowiecki odrzutowiec pasażerski "Iłyuszyn 62", zdolny przewieźć na swym pokładzie 186 pasażerów, oraz stawić czoło największym burzom.

● **Byli dostojnicy egipscy uwięzieni.** — Z Kairo donoszą o uwięzieniu byłego naczelnego dowódcy armii egipskiej — marsz. Hakim Amer i byłego min. wojny — El Badran, oskarżonych o przygotowanie zamachu stanu przeciw Nasserowi.

● **Walki w Kongu trwają.** — Szef zbuntowanych oddziałów pułk. Monga zajął miasto Bukavu, skąd skierował manifest do narodu, nawołując do buntu przeciw rządowi gen. Mobutu.

● **IX konferencja "Jedności Afrykańskiej"** — W Kongu odbywa się IX konferencja organizacji "Jedności Afrykańskiej" z udziałem 37 delegatów. Przedmiotem obrad są: bezpieczeństwo republik afrykańskich, założenie wspólnego rynku oraz walka z neokolonializmem w Afryce.

● **Najstarsze mrówki na świecie.** — Amerykański entomolog prof. William Brown określił wiek mrówek — znalezionych w kawałku bursztynu — na 100 milionów lat. Mają one nazwę "Sphecomyrma Freyi".

● **Komunistyczny zjazd w Belgradzie.** — Wicepremierzy 8 państw socjalistycznych obradowali w Jugosławii, w jaki sposób przyjść z pomocą państwom arabskim, których ekonomia znajduje się w ruinie, na skutek wojny z Izraelem.

● **Strajk w fabrykach Forda.** — Ponad 150 tysięcy robotników pracujących w samochodowym przemyśle Forda podniosło strajk, domagając się nowego kontraktu z firmą i podwyżki poborów miesięcznych. 93 centrale Forda zamknęły swe podwoje.

● **Nowy telefon ręczny.** — Jedna z firm elektronowych USA wyprodukowała ręczny telefon tranzystorowy, wagi 5 kg, za pomocą którego można się porozumieć na b. wielkie odległości'

● **Skradziono złoty tron.** — Nieznani złodzieje ukradli złoty tron należący do byłego sułtana wyspy Sumatry — Sharif Kasim. Ustąpił on z tronu w 1945 roku.

Zabójstwo b. deputowanego w Sergipe

Dawne porachunki polityczne, istniejące między b. szefem UDN Euclides Paes Mendonçą i dawnym liderem PSD Manuel Telles w Stanie Sergipe, zakończyły się tragicznie. Ten ostatni został zabity na rozkaz rodziny Paes Mendonça. Zabójstwo to jest aktem zemsty, ponieważ ojciec Manuela Telless kazał zastrzelić Euclidesa Mendonça i jego syna. Te zabójstwa na tle rywalizacji politycznej miały miejsce w Itabaiana. Gubernator Lourival Batista nakazał przeprowadzić surowe dochodzenia.

De Gaulle w Polsce

Gen. de Gaulle bawił kilka dni w Polsce z wizytą oficjalną, podczas której zwiedził Ziemie Odzyskane. Na uniwersytecie Jagiellońskim de Gaulle wygłosił przemówienie, w którym dał jasno do zrozumienia, że tak Francja jak i Polska nie mogą pozwolić, by jakieś inne mocarstwo miało je wchłonąć. Każdy z obecnych zrozumiał, że prezydent Francji miał na myśli USA jeśli chodzi o Francję oraz Związek Sowiecki jeśli chodzi o Polskę. Zwiedzając Śląsk, de Gaulle oświadczył, że żadne ziemie nie są tak polskie, jak Ziemie Odzyskane. Znamiennym jest, że kardynał Wyszyński jak i kardynał Wojtyła nie spotkali się z de Gaullem z powodu nieporozumień wewnętrznych między Kościołem a rządem Władysława Gomułki.

Página

Ui
cil de
mágic
uma p
impuls
precis

"A
palavr
palavr
brasile
nós le

Ar
Brasil
Br
Duque
Osório
extens
jestosa
Tudo i
tempo
Br
àquêle
irradia
de paz

Card
'Uma

No di
Cardeal I
mas sem
no que vi
perança j

Quen
dores do
que parti
conciliare
XXIII na
Magistra
Igreja e
justiça e
eram pou
didato ac
não se
Igreja en
posta da
das relaç
aceita pel

Amér
vista Voz
gem do f
moderno,
tina, pois
social do
senvolvim

Visita
gica e in
seus livro
de grande
ligado às
situação
compreen
trabalhar
mos a en
manas co

Ponte
rio C

A ponte
com exten
será entre
lo DER. S
nheiros —
rodovia po
mento da
do sudoes
mais de 50
custo da p
cruzeiros r

Interi
fará

Os est
Estado, à
entre os di
matrículas
mesmo tem
tros das m
bem como

A medi
Moro, em
vando con
dos estabe
mero dos
Através dê
tempo hábi
rial e salas

O secre
mendou ao
que todos
compreendi
va que se c
meihor util
previsão da
levantamen
Pesquisas E

CZYTELNICY PISZĄ

Veni-Creator

W marcu 1905 roku w grupie spiskowców, której przewodnikiem był Józef Piłsudski, powzięty był zamiar tworzenia wojska polskiego. Nawet w obozie najbliższym projekt ten poczytywany był za echo minionych lat, za istne "somnium vigilantium" za jakiś werset przebrzmiały ponurej romantyków poezji, który się śni epigonom.

Ze Stefanem Żeromskim utrzymywał Piłsudski bardzo bliski kontakt. Odwiedzał go często w czasie swego pobytu w Zakopanem. Za Jego pośrednictwem poznał Stanisława Wyspiańskiego, którego zainteresowai żywo przysposobieniem Narodu do przyszłej orężnej walki o niepodległość.

Postanowiłem, opowiada Piłsudzki, zetknąć się z Stanisławem Wyspiańskim, udałem się do Krakowa by podwawelskiemu poecie złożyć wyrazy hołdu.

Zakołatałem do drzwi i zostałem wpuszczony do pokoju artysty. Była to duża, narożna izba, malowana niebieskim kolorem, z oknami przez które widać było w dali Kopiec Kościuszki, gdzie pracował, patrząc na kurhan w sinej mgle za szybą.

Na środku stał długi stół, zarzucony papierami. Przed stołem "siedzisko" poety i kilka krzeseł. Zająwszy miejsce po drugiej stronie stołu, słuchałem pytań o rozmaite drobne i potoczne sprawy osobiste, rzeczy i pisaniny.

W trakcie tego gospodarz wciąż nabijał tytoń w blaszaną maszynkę i napełniał nim tutki papierosowe. Gdy mnie poczęstował papierosem, razem z odmową palenia, musiałem odrzucić potoczną, towarzyską rozmowę i zacząć spełniać twardą swą misję. Zacząłem tedy mówić z czym i po co przychodzę.

Wyspianski słuchał cierpliwie, pilnie ale bez żadnego wzruszenia. Widząc jego obojętność, zacząłem mówić ostrzej, twardziej, bezwzględnie i namiętnie.

W pewnym momencie Wyspiański przestał się zajmować papierosami, przysunął sobie arkusz papieru i zaczął coś pisać w rodzaju podania:

Zniecierpliwiony tym zachowaniem się gospodarza, zapytałem, co myśli o mojej propozycji?

— Wnoszę właśnie prośbę o dymisję.

— Jaką dymisję?

— Z Akademii Sztuk Pięknych, gdzie jestem profesorem.

— Dlaczego?

— Nie mogę przecież podpisywać odezwy, wzywającej do składek na broń, więc do powstania, i zostać nadal urzędnikiem uczelni, która jest pod zarządem austriackiego ministerstwa Oświaty.

Tak, to było logiczne.

Skończywszy pisać prośbę, poeta wstał z krzesła i zaczął chodzić po pokoju w dokoła stołu, szybko, coraz szybciej, w zamyśleniu, jakby o mojej obecności nie wiedział, czy zapomniał. Chodził tak i chodził, patrząc w ziemię. Nagle przystanął:

— A więc daję: te jedenaście obrazów, które mam na wystawie w Warszawie. Są to widoki Kopca Kościuszki z tego okna. Jest ich jedenaście. Nie wiem ile to może przynieść. Niech panowie postarają się, żeby sprzedać drogo. Niech sprawdzą.

Zauważyłem, że jeszcze przecież sprawa odezwy nie jest jeszcze przeprowadzoną, a więc ja nic przyjmować nie mogę.

— Tak, pewnie. Ale daję także... przeznaczam... może pan tym ludziom przedłoży. Zrobiłem rysunek Matki Boskiej Częstochowskiej. Wykonam teraz z tego rysunku litografię. Zaraz to zrobię. Odbiję na swój koszt tą litografię w stu tysiącach egzemplarzy. To darowuję tym ludziom. Jeżeli sprzedadzą, sto tysięcy litografii po guldenie czy po rublu, będą mieli sto tysięcy.

A Matka Boska w każdej chałupie, w każdym rzemieślniczym warsztacie .. Potem dodał ciszej.

— Niech Matka Boska ten uniwersał...

Uśmiechnął się cichymi, prawie wstydliwymi oczyma... jak by się zachłysnął od usprawiedliwienia z wiadomego grzechu literatury w tym dziele surowym i bezlitosnym, które mu narzucilem.

Zamyślony, zaczął się Wyspianski znowu po pokoju przechadzać, widocznie rozmyślając, co jeszcze ma dać, co ma zrobić...
Nagle Wyspianski oświadczył:

— Właściwie to już napisałem taką odezwę, taki uniwersał... Jest to Hymn... Podsunął mi pierwsze odbicie na wielkim, twardym arkuszu...

"Hymn: Veni Creator. Narodu śpiew; Jest to jedyny egzemplarz, jaki posiadam bo nie mam nawet rękopisu. Może ci ludzie zechcą się podpisać także pod tym. Chciałem cofnąć wszystko i wyjść. Było mi tak żal tego człowieka, który chciał wszystko z siebie oddać...

Potem przez granicę rosyjską przemycano Matkę Boską Częstochowską, z orędziem wielkiego wieszcza. Potem orędzie to przed każdym ze swych płomiennych kazań wygłaszał wielki biskup patriota ks. dr Bandurski, który także stanął do szeregu na apel Józefa Piłsudzkiego.

Coraz częściej pojawiała się Matka Boska Częstochowska, malowana przez Wyspianskiego, na ścianach izb rzemieślniczych i chłopskich. Coraz więcej ust w Polsce powtarzało brzmiące jak spiż słowa natchnionego hymnu.

Wyspianski zaciągnął się w szeregi czynnych bojowników o niepodległość. Bez namysłu położył podpis na odezwie, wzywającej do składek na broń dla wojska narodowego, bez namysłu dawał swe siły służbie wielkiej idei.

Dwa wielkie duchy spotkały się u stóp Wawelu, dwa wielkie duchy ramię w ramię, rozpoczęły pracę nad wskrzeszeniem Ojczyzny.

Praca ta dała rychło pożądane wyniki.

Miłować będziemy jako Piłsudski miłował Polskę, Ojczyznę naszą...

Będziemy Jej służyć jako Piłsudski Jej służył, w trudach, w poświęceniu i zaparciu.

Pracować będziemy w czystości intencji, siebie samych pozostawiając po za progami:

Tak nam dopomóż Bóg.

W. Z. Zagłoba

LUD
Alameda Cabral, 846
Caixa postal 155
Tel.: 4-1057
Curitiba - Paraná
Brasil

Proprietário: Congregação da Missão
Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski
Redator: Pe. José Zając

GODZINY PRZYJĘĆ:
Od poniedziałku do piątku: od 8 do 12 i od 14 do 18. W soboty. od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1967
W Brazylii i krajach połdn. amerykańskich ... Cr$ 5.000
W Argentynie .... 500 pesos
W Ameryce środkowej i Północnej .... 3 dolary
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii .... 5 dolarów

Do poczty lotniczej dopłaca się:
Na Brazylię ...... Cr$ 1.500
Do krajów Południowo-amerykańskich .... 4 dolary
Do U.S.A. ...... 8 dolarów
Cena egzemplarza w Kurytybie .... Cr$ 150
Cena egzemplarza w S. Paulo i Pôrto Alegre ...... Cr$ 200

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:
São Paulo: w kiosku gazetowym obok poczty głównej — (Avenida São João).
W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.
Pôrto Alegre: w kiosku na placu Abrigo Parobé, Loja n.° 3.
Brasília: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w Brasília Imperial Hotel".

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:
W U.S.A.: — Rev. W. Sojka, St. John Kanty Prep., ERIE, Pa.
W Argentynie: — Sñr. Juan Czajkowski, Avenida Mitre, 127, Posadas, Pcia. Misiones. Stanisław Dziewa w Gobernador Rocca i Eduardo R. Krawczyk, Floricultura Oberá calle Cordoba 267, OBERA Misiones.
W Urugwaju: — Pan Franciszek Grzywnowicz, Calle Bayona, 3623, MONTEVIDEO.

CZYTELNICY PISZĄ:

Brak Kryterium

W numerze z dn. 24 sierpnia br. pisma "Folha de São Paulo zostala zamieszczona notatka pt. "Chopin. Ręka i maska w São Paulo", z wiadomością iż konsul PRL p. Adam Janowski wręczył założonemu w marcu br. "Domowi i Fryderyka Chopina" przywieziony z Polski gipsowy odlew maski pośmiertnej i lewej ręki Chopina. Dziennik podaje, że Konserwatorium Dramatyczno-Muzyczne i Konserwatorium Śpiewu Orfeonicznego, przy którym mieści się "Dom Fryderyka Chopina" w São Paulo na ul. Pinheiros 473, umieści te relikwie chopinowskie w specjalnej sali, gdzie będą one spoczywały na tle błękitnego aksamitu.

Otrzymanie tego daru przez Brazylię, kraj gdzie Chopin jest najbardziej cenionym, lubianym i wykonywanym kompozytorem, należy zawdzięczać inicjatywie jednej z czołowych profesorek Konserwatorium pani Ninfie (Nimfie?) Glasser. Inicjatywa ta została gorąco poparta przez Konsula PRL, który uzyskał w Polsce dla "Domu F. Chopina" ten rzadki i bezcenny dar.

A teraz posłuchajmy jak p. Ninfa, jak wynika z jej słów, sama pianistka - koncertantka brazylijska, występująca jak podaje w wywiadzie na prowincji i kształci muzycznie młodzież tutejszą, ocenia twórczość naszego największego kompozytora. Chcąc widocznie okazać konsulowi A. Janowskiemu swą najwyższą wdzięczność za ten bezcenny dar i oddać hołd wielkiemu kompozytorowi polskiemu wypowiedziała taką oto jego pochwałę w "nieśmiertelnej" sentencji:

"Chopin jest rodzajem Roberto Carlos (sic!) Mistrzowskiej Muzyki!!!"

Należy mieć nadzieję, że p. A. Janowski, podobno człowiek bardzo inteligentny i kulturalny, nie dopuści, aby nowa inicjatywa p. Ninfy spowodowała zawieszenie portretu Roberto Carlosa — równie genialnego odpowiednika muzycznego "Fryderyka Chopina, w dworku chopinowskim w Żelaznej Woli?

Meloman

P. S. — Chociaż kto wie? W jednym z następnych numerów "Folha de São Paulo" pojawiła się notatka, że Konsul PRL organizuje szereg recitali chopinowskich tej pianistki i "znawczyni" kultury muzycznej, przygotowującej młodzież brazylijską do udziału w polskich konkursach chopinowskich.

I pewnie tej niezapomnianej sentencji zawdzięcza ona, że na cześć jej urządza się bankiet?

CZYTELNICY PISZĄ:

Żołnierski apel pod egidą Kombatantów

Rio de Janeiro - sierpień 1967
Dr Kazimierz Sienkiewicz

Piękne, biało-czerwone gladiole, żywym sztandarem narodowym, miały wielki ołtarz, przed którym, dnia 13 sierpnia 1967 roku, ksiądz Benedykt Grzymkowski, solennie zaintonował: "Ite, Missa est". Za chwilę podawał chorążym Związków Kombatanckich, sztandary zdobiące prezbiterium. I wychodziły poczty: Brazylijski, Angielski, Francuski, Belgijski i Polski. Opuszczali świątynię dawni bojownicy o wolność, zaproszeni goście i wierni, komentując tradycyjny obchód.

Na cmentarzu kościelnym potworzyły się grupy i kółka, wśród których mundury wojskowe mieszały się z ubraniami cywilnymi, oficie ustrojonymi orderami, krzyżami, medalami i innymi odznakami, w oryginale lub w miniaturach. Tam wyróżniał się angielski attaché wojskowy... obok oficerowie brazylijscy, tu znów reprezentantka Brazylijskiego Korpusu Ekspedycyjnego i przedstawicielka Francuskiego Związku Wyzwolenia; grono to powiększały rodaczki z Armii Krajowej i Podziemia.

Prawdziwe braterstwo broni!

Niedługo wrzawa ustała, znikli ludzie. Kombatanci, jak wynikało z informacji prasowej, udali się pod Pomnik Poległych w II wojnie światowej i złożyli wieniec, czcząc w ten sposób swych brazylijskich kolegów!

Chylimy czoła w hołdzie!

Wszyscy, raz jeszcze, zagłębialiśmy się w wizjach przeszłości. I myśli przepoiły się epopejami, wojennymi obrazami, potyczkami i bohaterskimi wyczynami, w kulcie obrony Ziemi Ojczystej i ideału wolności.

Ze zmiennymi uczuciami radości i smutku, kroczyliśmy po sarmackiej ziemicy, akompaniując zwycięstwom i klęskom, hen od Nysy aż po Szczecin, Gdańsk, Wilno, Lwów, Wielkie Łuki i Kijów. Wszędzie odkrywaliśmy ślady chwalebnego pochodu naszych przodków, znaczone krzyżami mogił.

Broniliśmy własnej wolności, wieńcząc laurami skronie królów i wodzów, począwszy od Bolesława Chrobrego poprzez Legnicę, Grunwald, Kircholm, Psków, Racławice, Wawer, Ostrołękę, Krzywosądz, Krzywopłoty, Warszawę i Hel.

I wyszliśmy poza granice Rzeczypospolitej, towarzysząc wyprawom książąt, królów, hetmanów, dyktatorów Powstania i wodzów. Walczyliśmy o ideały wolnościowe u boku innych narodów: z Sobieskim, ratując Wiedeń; z Dąbrowskim i Legionami we Włoszech; z Kościuszką i Puławskim w Stanach Zjednoczonych, z Kozietulskim, zdobywając Samosierrę; z Księciem Poniatowskim, osłaniając odwrót Napoleona spod Moskwy; z Sadyk Paszą w Turcji, karcąc Rosję; z generałem Bemem na Węgrzech.

W niezapomnianej glorii, migocą rubinami krwi: Narwik, pola Francji, Egiptu... i chwałę głoszą — "czerwone maki pod Monte Cassino!"

Wśród tych bezcennych skarbów sławy narodowej, tysiąckrotnym echem odbijają się melodie legionowych pieśni, z przebojową Pierwszą Brygadą, na tle których jaśnieje postać Nieśmiertelnego Żołnierza w Maciejówce!

Czytaliśmy kroniki usiane opisami o szabli polskiej, podczas szczytnej wędrówki wokół świata. To żołnierz polski, wojak, rycerz czy towarzysz pancerny pisał historię i zaopatrywał rękopisy, w promieniujące bohaterstwem, głosy.

Żołnierz jest ostoją narodu, ponieważ kultywuje najistotniejsze pierwiastki w życiu państwowym i osobistym: honor, męstwo i cnotę. Zawsze posiadać będzie swe poczytne miejsce, zwłaszcza gdy pozostanie wierny swemu honorowi, nieczuły na uznania, słowa i łzy tych, którzy "mówili, żeśmy stumanieni, nie wierząc nam, że "chcieć, to móc"!

Oddajemy cześć żołnierzowi, bo ofiara jego czynów nigdy nie idzie na marne — nawet San Domingo, ani... Jena, ani... Powstanie Warszawskie! Bo tylko z całości dziedzictwa żołnierskiego skrystalizował się charakter, a duch narodowy wzbogacił się w cnoty. Kto nie umie bronić swoich ideałów i za nie cierpieć, ten prędzej, czy później, ulegnie niewoli.

Niekiedy krytykuje się żołnierzy... a najwięcej ci, którzy sami sprytnie uchylili się od tego obywatelskiego obowiązku; krytykują ci, którzy pragną usprawiedliwić, przed sobą i innymi, swój oportunizm i wygodę, w przeciwieństwie do żołnierskiej niedoli.

Jasne, że byłoby lepiej, gdybyśmy mogli wycofać żołnierzy z pola walki, w myśl Bożych przykazań — ale, jak długo wojna rządzi losami świata, tylko oni są naszymi obrońcami.

Poświęcając żołnierzowi, ów jeden dzień, 15 sierpnia — Dzień Matki Przenajświętszej... Dzień Cudu nad Wisłą — chylimy czoła przed majestatem ofiarnej śmierci, przed hekatombą krwi, przed trudem i znojem operlonym trójpotem, przed rozpaczliwym pochodem zagłady na Sybir, przed męczeńskim tchnieniem, straceńców Oświęcimia i zdradzieckimi kulami Katynia!

Ku wiecznej pamięci!

UWAGA

Potrzebuje się starszej panny lub kobiety do pilnowania chorej. Płaci się dobrze.
Zgłaszać się do Hipolita Dopieralskiego — Rua Marechal Floriano Peixoto, 511 — Curitiba - Paraná.

CZYTELNICY PISZĄ:

Brązylijczyk o Polskiej Numizmatyce

Numizmatyka to wiedza o monetach, medalach itp. W dzienniku "O Estado de São Paulo" prowadzi ten dział wybitny uczony, prof. Alvaro de Veiga Coimbra, który ostatnio ogłosił tam szkic o polskiej numizmatyce, nie szczędząc jej pochwał. Oto co pisze:

"Polska numizmatyka wyróżnia się od innych nie tylko przez bogactwo, lecz i różnorodność monet. I tak od małych denarów z krzyżem pierwszej polskiej dynastii Piastów w w. X i XI, poprzez liczniejsze "bracteados", przez większe i grubsze monety Władysława I, króla Węgier, Czech i Polski, Kazimierza Jagiellończyka Wielkiego, ostatniego Piasta — dochodzimy do bardzo bogatej i urozmaiconej kolekcji Zygmunta III Wazy".

Przerwę na chwilę tłumaczenie, zauważając że uczony profesor pomylił nieco władców polskich, gdyż Władysław I to Łokietek, który był tylko królem polskim, a nie węgierskim i czeskim. Władysław Jagiellończyk był krolem węgierskim i czeskim, ale nie polskim. Ojciec jego, Kazimierz Jagiellończyk, ani nie miał przydomku "Wielkiego", ani nie był ostatnim z Piastów, gdyż ta dynastia wcześniej wygasła z Kazimierzem Wielkim. Wybaczmy te usterki, które zapewne się nie powtórzą, gdy uczeni brazylijscy będą mieli do dyspozycji doskonałą historię Polski w języku portugalskim pióra J. Ficińskiego, drukującą się obecnie w "Ludzie". Wróćmy do pracy prof. Alvaro:

"Wieki następne także nie przedstawiają monotonii innych krajów. Bogactwa wzorów, charakterystyczne dla epoki saskiej, epoki rozbiorów, Księstwa Warszawskiego, Gdańska, Wolnego Miasta Krakowa, powstania 1831 — wyróżniają ogromne ilości monet polskich.

"Podobnie ma się z talarami, czy to zygmuntowskimi z okresu Odrodzenia, czy z czasów Batorego, czy bardzo bogatymi talarami pamiątkowymi Zygmunta III. Wszystkie cechuje wysoki poziom artyzmu, który osiągnął szczyt w czasach Stanisława Augusta.

"Niemniej urozmaicone są polskie dukaty złote, poczynając od Łokietka w XVI w. Weszły one w powszechne użycie od Zygmunta Starego, będąc początkowo monetami 1 - 2 dukatami. Z czasem jako "portugały" wzrosły one do wartości 5, 10 i 20 dukatów, aż w XVII waga tych złotych monet, nazwanych "donativas" osiągnęła ciężar i wartość 100 dukatów.

"Wartość może najbardziej cenną posiadają polskie medale pamiątkowe, które od początków XVI wieku przedstawiają najwyższy poziom sztuki medalierskiej. Łącznie z bitymi w wieku XVII i XVIII są one największą chwałą kultury polskiej. Jeśli dodamy do nich medale wojskowe, medaliony, medale religijne zadziwiające liczbą odmian, żetony i monety partykularne tak powszechne w dawnej Polsce — będziemy mieli obraz tak nadzwyczajny, że trudno go będzie przewyższyć innemu krajowi.

"Dziesięć mennic z największymi mistrzami epoki biło na przestrzeni paru wieków wspaniałe monety i medale nie tylko dla Polski właściwej, ale i dla krajów z nią związanych, jak Litwa, Ruś, Prusy, Gdańsk, Zakon Krzyżacki, Kurlandia; monety dla Jagiellonów czeskich i węgierskich z orłem jagiellońskim; monety Piastów śląskich, monety Henryka Walezjusza jako króla polskiego, siedmiogrodzkie Stefana Batorego, szwedzkie Zygmunta Wazy, saskie Augustów, porozbiorowe zaborców.

"Nawiązując do medali, jako że nie istnieje kraj, który by nie był związany z historią Polski, wymienimy medale austriackie, bite na cześć Sobieskiego po zwycięstwie pod Wiedniem, medale francuskie Leszczyńskich, napoleońskie, saskie obu Augustów, papieskie, włoskie rodziny Odescalchi, szwedzkie, rosyjskie, pruskie itd. W r. 1637 wybito nawet medal na cześć Krzysztofa Arciszewskiego. Pięciotomowy katalog zbioru Czapskich wymienia 11.000 sztuk, lecz nie ulega wątpliwości, że ilość wybitych do dziś polskich okazów numizmatycznych przechodzi sto tysięcy".

Stefan Czapliński

Z listów do Redakcji:

Belo Horizonte, w lipcu 1967 roku.

W imieniu Komitetu dziękuję Panu Prokopiakowi z Ponta Grossa za słowa uznania.

Stanęliśmy w obronie emigranta polskiego w Brazylii przeciw insynuacjom prof. O. Janni, który pisze: "Polak jest tylko zdolny do ciężkich prac". Tak. Tam gdzie były dziewicze lasy które padały pod siekierą emigranta tworząc polany by na nich siać, budując osiedla, szkoły i kościoły, tam dziś stoi także piękne miasto Kurytyba.

Setki emigrantów ginęło w lasach od malarii, żmij i owadów, z wycieńczenia nadludzką pracą, kładli się do grobu dla rozwoju i postępu przybranej Ojczyzny. Jestem Polakiem z krwi i kości jak i żołnierzem, jednym z Tych co 6-8-1914 poszli w bój, bo taki był nakaz, i jako taki nic pisałem: "Skrupułami". Ogłosiliśmy pod tytułem "Desagravo" w Jornal do Brasil, w Jornal do Estado São Paulo i w Diário Minas.

Czołowy socjolog pan Arnaldo Pedroso da Horta, ogłosił w "Estado São Paulo" na całej stronicy artykuł, dyskredytujący książkę prof. O. Janni, pytając się, dlaczego jest "Anti-Polonês"?

Milczy wielki twórca "Raças e Classes Sociais no Brasil" w stylu rasistowskim. Opowiedzieli się po naszej stronie: Dowódca generał I. D. 4 — Prezes eks-kombatantów Brazylii i wielu innych.

Otrzymaliśmy ubliżające listy od przyjaciół, a raczej od wielbicieli O. Janniego, w których piszą, że "nie jesteśmy na wysokości zrozumienia".

Odpisaliśmy:

Oczekujemy dalszego łańcucha, który rozpoczął Pan N. od elity z Parany, Rio Grande do Sul, Rio de Janeiro, by zmusić twórcę... "Raças e Classes" do odszczekania oszczerstwa wypoconego w stylu rasistowskim. Oryginał "Desagravo" w języku portugalskim wysłaliśmy do "Ludu".

Za Komitet: Prezes W. Z. Zagłoba

Wizyty duszpasterskie w Esp. Santo

O. Iwo Jerzy Wasilewski, duszpasterz Kolonii Polskiej na środkowe Stany: Goiás, Minas Gerais, Espírito Santo, podaje do wiadomości, głównie dla Stanu Espírito Santo, że od 20 do 26 października tego roku, dokona pierwszej oficjalnej wizytacji duszpasterskiej w Stanie Espírito Santo. Bardzo prosi czytelników "Ludu", by przekazali powyższe ogłoszenie swoim znajomym Polakom.

Goiás: W tym Stanie już się odbyła częściowo wizytacja. Zostało uchwalone, że Msze św. będą odprawiane zawsze co drugi miesiąc w ostatnią niedzielę miesiąca. Następny przyjazd będzie 24 listopada. 25, 26 i 27 listopada odbędą się rekolekcje.

Minas Gerais: Ustalono na wspólnym zebraniu, że Msza św. dla Polaków jest odprawiana w pierwszą niedzielę każdego miesiąca o godz. 9 rano. W każdą sobotę tygodnia po południu odbywa się katechizacja i nauka języka polskiego dla dzieci w klasztorze dominikańskim na Serra.

Filmy polskie będą wyświetlone w Towarzystwie "Kościuszko" w sobotę, 16 września, o godzinie 20-tej.

Nowe metody badań w biologii

Badania świata istot żywych toczą się przy użyciu coraz doskonalszych środków fizykotechnicznych. Ostatnio pojawiły się nowe tendencje: biolodzy zaczynają korzystać z usług elektronicznych maszyn cyfrowych, które pozwalają zautomatyzować (i zintensyfikować) niektóre dziedziny pracy badawczej.

Zatrzymamy się przy badaniach jądra komórki żywej. Zawiera ono cały zespół chromosomów, będący siedliskiem genów, które warunkują w obrębie gatunku przekazywania informacji dziedzicznych.

Znane są już wyraźne związki pomiędzy niektórymi schorzeniami (np. tak zwanymi mongolizmem czy chroniczną leukemią) a anomaliami w zespole chromosomowych człowieka. Zastosowanie maszyn cyfrowych w biologii przedstawimy właśnie na przykładzie badań zespołów chromosomowych.

Materiału do tego rodzaju badań dostarczają zwykle białe ciałka krwi. Spreparowane odpowiednią techniką trafiają na stolik przedmiotowy mikroskopu, sprzężonego z aparatem mikrofotograficznym.

Otrzymane w ten sposób mikrofotografie, stanowiące powiększony obraz zespołu chromosomowego, stanowią element wyjściowy dla dalszej analizy. Pozwala ona wykryć nieprawidłowości w budowie takiego zespołu, określić ich rodzaj itp.

Specjalistów wprowadzonych w arkana tego rodzaju prac analitycznych jest niewielu. Sama analiza jest w istocie rzeczy bardzo pracochłonna: trwa w pojedyńczym przypadku około 3 godzin. Dzięki zastosowaniu urządzeń automatycznych czas ten można skrócić do 20 sekund.

Urządzenie do automatycznej analizy zespołów chromosomowych składa się z kilku zasadniczych części: elektronowego czytnika i elektronicznej maszyny cyfrowej.

Czytelnik rozkłada mikrofotografie na szereg niewielkich elementów. Każdy z nich zostaje przetworzony — zależnie od stopnia jakości — na odpowiednią cyfrę. Bieli odpowiada zero. Miejscom cienionym — proporcjonalnie do gradacji — jedynka lub cyfra odpowiednio większa.

Ciąg tego rodzaju cyfr opisujących mikrofotografie przekazywany jest do elektronicznej maszyny cyfrowej. Tu zaczyna się ich właściwa obróbka zgodnie z ustalonym programem. Następuje więc liczenie ogólnej liczby chromosomów, pomiar ich wielkości, powierzchni, ustalenie kształtu i innych czynników morfologicznych.

Dzięki precyzji układu czytającego nie ma w zasadzie utraty informacji przy przejściu z postaci obrazowej na cyfrową. Sam program jest tak ułożony, że maszyna realizuje analogiczne czynności analityczne, jakie normalnie wykonuje człowiek. Różnica jest tylko w tempie pracy. Czasu: sekundy zamiast godzin.

To tempo decyduje. Nie jest ono zbyt istotne, gdy chodzi o analizę pojedyńczych przypadków. Odgrywa jednak zasadniczą rolę w badaniach biologicznych rozległych terytorialnie, mających na celu ustalić np. związki pomiędzy budową zespołu chromosomowego grupy ludzi i ich naturalnym środowiskiem życiowym. W tej dziedzinie automatyka otwiera przed biologami perspektywy badań o jakich dawniej nie śniło się nawet filozofom.

DUTER

PHILIPS-DUPHAR z Holandii puściła na rynek brazylijski nowoczesną grzybotrutkę DUTER,

składającą się z "Trifenil Hidróxido de Estanho".
Dla zwalczania: CZARNYCH PLAM NA KARTOFLACH, POMIDORACH i CEBULI oraz WIĘDNIĘCIA LIŚCI MARCHWI.
DUTER jest mniej szkodliwa niż inne grzybotrutki tego rodzaju.

ROLNIKU!!! Broń swoich roślin. Używaj DUTER. W razie jakiejkolwiek wątpliwości zwracaj się do przedstawicieli w Paranie i Santa Catarina:

Busche & Lepper S/A.
COM. e IND.

Av. Visc. de Guarapuava, 3070 — Fone: 4-3331
CURITIBA — PARANÁ

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE

POMOC

przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.

PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, świnie, węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy...

WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH
GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI

Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:

PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,

p. Haliny BERGMAN,
SÃO PAULO

Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Maszyna-cudo

W Wielkiej Brytanii skonstruowano maszynę drukarską, która jest w stanie wydrukować wszystkie utwory Szekspira w ciągu — minuty. Maszyna jest w stanie drukować z szybkością 5.000 do 10.000 znaków na sekundę. Konstruktorzy mają nadzieję zwiększyć jeszcze tę szybkość do przeszło 60.000 znaków na sekundę. Maszyna znajduje się jeszcze w stadium prób doświadczalnych. Celem, jaki przyświeca jej twórcom nie jest jednak drukowanie Szekspira ani żadnych innych książek, lecz nadążanie za coraz większą szybkością dostarczania informacji przez nowoczesne mozgi elektronowe.

Eksport zegarków w Szwajcarii

Szwajcarska federacja producentów zegarkowych ogłosiła, że eksport zegarków w 1966 r. osiągnął rekordową wartość 1.779.021.635 fr. (450 mln dolarów) i w stosunku do ubiegłego roku wzrósł o 13,5 proc.

Ogółem wyeksportowano ze Szwajcarii 58.679.255 zegarków i innych mechanizmów precyzyjnych.

Telefon zastąpi psy św. Bernarda w Alpach

Słynne psy ratownicze św. Bernarda w Alpach zostaną zastąpione przez telefony. Już instaluje się specjalne budki telefoniczne, z których na wypadek potrzeby wezwać będzie można pomoc.

Ciekawe tylko, czy telefon dotrze na miejsce z pomocą.

"PSIA MODA"

Bogate panie w New Yorku wpadły w nową manię modnego ubierania ich psów. W składach departamentowych 5 Avenue pojawiły się nowe departamenty: futer dla psów (minki po $250), kostiumy kąpielowe, okulary wykładane kosztownymi kamieniami, a nawet sztuczne rzęsy! Ceny tych rzeczy są olbrzymie, ale widać, nie za wielkie — dla kieszeni tych ekscentrycznych pań. Jeden z wybitnych amerykańskich kolumnistów pyta się, co jest większym obłędem — czy ruch o pigułki podniecające, czy takie ubieranie psów.

Oryginalny kurs

Jednego z szoferów paryskich taksówek zapytano w czasie przeprowadzonego z nim wywiadu jaki miał w czasie swej pracy najkrótszy kurs. Kierowca ten, pracujący od 50 lat wyjaśnił, iż przed niedawnym czasem w czasie ulewnego deszczu, gdy stał przed gmachem luksusowego lokalu, wsiadła do jego auta słynna artystka filmowa Brigitte Bardot. Wręczyła mu 5 frankow i wysiadła z drugiej strony.

Zdumionemu kierowcy oświadczyła, iż nie chciała po prostu zmoknąć, przechodząc przez wąską w tym miejscu ulicę.

Golf znany od bardzo dawna

Pierwsza wzmianka o grze w golfa ukazała się w roku 1457, kiedy król Szkocji James II wydał edykt przeciw grze w golfa z uwagi na to, że gra przeszkadza w praktyce łucznictwa, które w owe czasy było zasadniczą sztuką wojowania.

Narodziny białego tygrysa w ZOO

W ogrodzie zoologicznym w Bristolu, w Wielkiej Brytanii wydarzyła się niecodzienna sensacja. Urodził się biały tygrys. — Tego rodzaju przypadek zanotowano po raz pierwszy w Europie.

Wszechświat i atom

Człowiek buduje narzędzia pozwalające mu sięgać coraz głębiej w nieskończone odległości Wszechświata. Z drugiej strony fabrykuje przyrządy, dzięki którym może wniknąć do świata nieskończonych małości.

I tak, na przykład, największe teleskopy optyczne pozwalają zobaczyć ciała niebieskie odległe od nas o kilka miliardów lat świetlnych (wyobraźmy sobie tę odległość — rok świetlny, to odległość, którą światło pędzące z prędkością 300.000 km na sek., przebywa w ciągu roku). Radioteleskopy "łapią" fale radiowe, przybywające z niewyobrażalnego oddalenia 12 miliardów lat świetlnych.

A w stronę małości? Mikroskop optyczny pozwala oglądać bakterie mające rozmiary mniejsze niż tysięczna część milimetra i ważące miliardowe części grama. Mikroskop elektronowy, w którym rolę fali świetlnej spełnia wiązka elektronów — pozwala zobaczyć twory mniejsze niż stumilionową część centymentra.

Indústrias de Móveis GUELMANN do Paraná s. a.
TRADIÇÃO
CONFÔRTO
QUALIDADE
Rua 24 de maio, 44 Caixa Postal, 19 — Fone: 4-2660

KĄCIK LEKARSKI

KARMIENIE MLEKIEM

Żadna pożywka nie dorównuje mleku matki i nie powinna być stosowana dopóki nie wyczerpie się wszystkich możliwości i prób karmienia piersią.

W wypadku zdrowego dziecka można to zastąpić mieszanką z krowim mlekiem w postaci naturalnej lub sproszkowanej.

Jeśli używamy mleko, powinno być przynajmniej pasteryzowane (metoda ta polega na poddaniu produktu — naprzemian — wysokim i niskim temperaturom, które eliminują najniebezpieczniejsze bakterie). Tak czy inaczej, trzeba jeszcze osobiście gotować i dopilnować by kipiało — na wolnym ogniu — przez dziesięć minut, a następnie wstawić do lodówki by wzmocnić efekty pasteryzacji. Jeżeli niemowlę odżywia się jedynie mlekiem, matka powinna się upewnić czy jest ono naprawdę w najlepszym gatunku.

Zdrowe, normalnie rozwijające się dziecko odżywia się regularnie co cztery godziny — a, gdy lekarz uważa za stosowne co trzy — zaczynając od 6-tej rano do 22-giej.

W pierwszym miesiącu życia, na porcję mieszanki składa się 10 ozs. gotowanego mleka, 10 ozs. przygotowanej wody i dwie łyżeczki cukru (tzw. demerara lub castor sugar). Niemowlę potrzebuje 22/4 ozs. dziennie na każdy kg wagi ciała.

Po upływie miesiąca, mleko zmieni swą proporcję. Porcja mieszanki będzie zawierać: 14 ozs. gotowanego mleka i 7 ozs. gotowanej wody i 2 łyżeczki cukru. W miarę jak dziecko rośnie, proporcja mleka w mieszance wzrasta (stopniowo). Na przykład: w dziewięć miesięcy porcja będzie wyglądała następująco: 6 ozs. mleka, 1 oz. wody i 1 łyżeczka cukru.

Mleko powinno być przechowywane w jak najniższej temperaturze — najlepiej w lodówce — przygotowane w butelce, którą się karmi. W ten sposób, gdy dziecko zbudzi się przed czasem i płacze, można szybciej podać.

Higiena przygotowania butelki wymaga osobnego omówienia. Najpraktyczniejsze są z niestłukącego się szkła, wytrzymujące zmiany temperatury, z gumowym smoczkiem i zakręcaną pokrywką. Jeśli można sobie na to pozwolić, kupić od razu sześć, spreparować mieszankę, nalać i na cały dzień spokój. Z taką butelką, można wygodnie podróżować, wybrać się na pic-nic itp. W oznaczonej godzinie, butelkę można wstawić do garnka z wodą i zagrzać. Po nakarmieniu, od razu wypłukać i nalać zimną wodę, by resztki nie schły i kwaśniały. Rano lub wieczór wszystkie butelki, smoczki, nakrywki itd. myje się szczoteczką, wodą i mydłem. Następnie wygotowuje się w dużym naczyniu pod pokrywką, przez pięć minut. Zdejmuje się pokrywkę i czeka aż woda wystygnie. Jakąś pincetą lub metalowym uchwytem — którą uprzednio należy zdezynfekować płomieniem — wyciąga się najpierw butelkę i stawia do góry dnem, nie dotykając żadnej części rękoma. Dopiero teraz można wlać mieszankę. Jeśli jest pienista, można zatkać otwór smoczka — przecedzić i wlewać przez lejek.

Jeżeli używamy mleka w proszku, wskazówki do przygotowania widnieją na opakowaniu. Odpowiednią miarkę mleka i wody miesza się w oddzielnym naczyniu, również uprzednio wygotowanym.

Mleko kondensowane nie jest zalecane ze względu na nieodpowiedni procent cukru. Jego fermentacja wymaga nadmiernego wysiłku systemu trawiennego niemowlęcia i wywołuje gazy.

Temperatura mleka powinna być taka sama jak ciała; najprościej wypróbować parę kropli na wierzchu ręki.

Manewrowanie pincetą wymaga cierpliwości. Z początku wygotowane części butelki będą się wyślizgiwać — nie wolno ulec pokusie i dotknąć ręką! Wszystkie uwagi mają podstawę: mikroby znajdują w mleku świetną pożywkę, rozmnażają się szybko i obficie.

Teraz usiądź na niskim stołeczku i trzymaj dziecko w wygodnej pozycji. Szyjka butelki musi być zawsze wypełniona mlekiem, by niemowlę nie łykało powietrza, co może powodować czkawkę lub wymioty. Po kilku dobrych łykach, wyjm delikatnie z ust smoczek, by mogło chwilę odetchnąć. Upewnij się czy dziurka w smoczku jest odpowiedniej wielkości. W wypadku pozytywnym kropla mleka powinna kapać co sekundę; w wypadku negatywnym otwór należy powiększyć (grubą igłę wsadza się uszkiem do korka. Trzymając korek w palcach rozgrzewa się jej koniec do czerwoności i szybko przepycha przez otwór). Karmienie powinno trwać 15 do 20 minut. Nigdy nie karm dziecka w wózku. Może zasnąć i mleko wystygnie albo butelka się obsunie i będzie ssało powietrze. Natychmiast po jedzeniu połóż je do wózka na boku, przykryj i pozostaw w spokoju.

Uwaga: OZS ÷ oznacza uncje, 1 uncja = 27 gr.

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - POŃCZOCHY - RĘCZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście.
Przed zakupem prosimy zbadać ceny w
Casa Hoffmann
Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem) — Fone: 4-1698 — CURITIBA

Rádio Cambijú Ltda.
ZY S - 27 - Kc/s - 1950 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Familia, Hora da Música Polonêsa (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.
ARAUCÁRIA — FONE:109 — PARANÁ

Paczki do Polski
ZAWSZE

PRAKTYCZNE
EKONOMICZNE
KORZYSTNE
ATRAKCYJNE
OCZEKIWANE

MIEJSCOWI PRZEDSTAWICIELE
oraz
Pekao Trading Corporation
25 BROAT STREET
NEW YORK. N. Y. 10004

ŻYCIE RELIGIJNE:

OSIEMNASTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelia św. zapisana u św. Mateusza w rozdziale 9

Onego czasu: Wstąpiwszy Jezus w łódkę, przewiózł się i przyszedł do miasta swego. A oto przynieśli Mu powietrzem ruszonego, leżącego na łożu. A widząc Jezus wiarę ich, rzekł powietrzem ruszonemu: Ufaj synu, odpuszczają ci się grzechy twoje. A oto niektórzy z doktorów mówili sami w sobie: Ten bluźni. A widząc Jezus myśli ich, rzekł: Czemu myślicie złe w sercach waszych? Cóż jest łatwiej rzec: Odpuszczają ci się grzechy twoje; czyli rzec: Wstań, a chodź? A iżbyście wiedzieli, że Syn człowiecy ma moc na ziemi odpuszczać grzechy, tedy rzekł powietrzem ruszonemu: Wstań, weźmij łoże twe, a idź do domu twego. I wstał i poszedł do domu swego. A ujrzawszy rzesze, ulękły się i pochwaliły Boga, który dał taką moc ludziom.

ODPUSZCZAJĄ CI SIĘ GRZECHY — (Mt. 9,2)

W smutnych a często bolesnych chwilach naszego życia, w tej częsci niepowodzeń i zawodów, dziś bardziej niż kiedykolwiek czujemy potrzebę oparcia dla skołatanego serca, dla duszy zbrukanej grzechem

Świat umie wabić i nęcić pozorami szczęścia, ale kiedy złamie i omani grzechem, rzuca nas na śmietnisko życia, wydając na łup zgubnych namiętności: rozpusty czy pijaństwa.

Biedna dusza, która zapomina, że jeden Chrystus może ją wyrwać z wirów grzechu i wyprowadzić na szerokie wody cnoty.

Iużeśmy zapomnieli pięknych przypowieści Chrystusowych o synu marnotrawnym, owcy zgubionej. Miejmy przed oczyma duszy spotkanie Jezusa z jawnogrzesznicą, a po spowiedzi brzmieć będą nam w uszach, obijając się o serce, słowa Boskiego Zbawiciela: "I ja cię nie potępiam".

Pamiętajmy, iż Chrystus jednym wejrzeniem nawrócił Piotra, a Judaszowi na pewno by przebaczył, gdyby ten, zamiast na gałęzi zawisnął w ramionach Jezusowych.

Dziś Jezus nie kroczy w sposób widoczny po ziemi, ale całe swoje miłosierdzie zamknął w Sakramencie Pokuty.

Szczęśliwy ten, który z żywą wiarą zbliża się do kratek konfesjonału, bo w szczerej spowiedzi nie tylko obmyje swą duszę z grzechu, ale znajdzie tam niezamącony spokój.

Nie dziwią więc nas słowa bezbożnika Voltera: "gdyby ta instytucja nie istniała, trzebaby ją dla dobra ludzkości ustanowić..." Skorzystał raz z niej, a drugi raz, na łożu śmierci bezbożni jego przyjaciele nie dopuścili kapłana do niego. Umarł w rozpaczy.

KS. X.

DUSZPASTERZ ODPOWIADA

Co te słowa znaczą — N. N.

HEREZJA. — W Sensie przedmiotowym rozumie się przez herezję twierdzenie sprzeczne z dogmatem wiary, w znaczeniu zaś podmiotowym grzech przeciw wierze, polegający na odrzuceniu jakiegoś dogmatu.

Herezją formalną nazywa się świadome odrzucenie prawdy wiary, a herezją materialną, gdy dzieje się to w sposób nieświadomy, a więc gdy ktoś wypowiadając jakąś opinię nie zdaje sobie sprawy z faktu jej sprzeczności z dogmatem.

Odróżnia się ponadto herezję wewnętrzną, dokonującą się tylko w myśli, od zewnętrznej, która przejawia się na zewnątrz, np. w mowie lub w piśmie.

Herezję nazywa się również błędem w wierze (error in fide). Od błędu w wierze odróżnić trzeba błąd prosty (error), który jest zaprzeczeniem zdania teologicznie pewnego.

SCHIZMA, wyraz pochodzenia greckiego (schisma — rozłam), oznaczający zerwanie jedności z Kościołem katolickim albo na tle dyscyplinarnym (ustrojowym), albo na tle dogmatycznym przez odrzucenie jakiejś prawdy wiary. Schizmą w sensie ścisłym jest odszczepieństwo ustrojowe (tego rodzaju schizmą była tzw. schizma zachodnia lub papieska, trwająca od 1378 do 1415 r. z racji wyboru antypapieża Klemensa VII przez część kardynałów). Schizmę natomiast dogmatyczną nazywa się herezją. Schizma wschodnia, która w IX wieku doprowadziła do powstania Kościoła greckowschodniego (prawosławnego), była równocześnie schizmą ustrojową (dyscyplinarną) i dogmatyczną (heretycką).

PEWNIE TANIO

P.K.O. - WARSZAWA

SWOBODNY WYBÓR

Paczki albo Złotówki

Angielskie wyroby płócienne przesyłamy przez

TAZAB — LONDON

EMPR J. RAJIC

Praça da Sé, 399 — Tel.: 36-8530

SÃO PAULO, Caixa Postal 3950

RÚSSIA

RUMANIA

JUGOSLAVIA

Despachamos pacotes com alfândega já paga, recebedor não paga nada

IKKA — BUDAPEST TUZEX — PRAHA

GENEX — Berlin

V/O VNESHPOSYLTORG — MOSKWA

inclusive café para Itália

Despachamos pacotes até 10 kilos

Dożynki w Polsce

W wielu wsiach, osiedlach i małych miasteczkach obchodzono w ub. niedzielę tradycyjne święto plonów. Obchody skoncentrowały się głównie w województwach południowych i centralnych, a więc tam, gdzie już w zasadzie po żniwach. Jak nakazuje tradycja, najlepszym rolnikom i przedstawicielom władz wręczono żniwne wieńce. Przez wsie i osady przeszły barwne, roztańczone i rozśpiewane korowody. Zorganizowano też liczne zabawy, kiermiasze, wystawy osiągnięć produkcyjnych rolników, ekspozycje maszyn rolniczych itp.

W KILKU ZDANIACH:

400-lecie śmierci św. Stanisława Kostki obchodzono uroczyście w Polsce

400-setna rocznica śmierci św. Stanisława Kostki przypada w roku 1968, uroczystości jednak ku jego czci odbyły się już obecnie w Polsce w Prasnyszu i w Rostkowie miejscu urodzenia w diecezji płockiej.

Uroczystości odbyły się w dniach 19 i 20 sierpnia z udziałem Prymasa Polski, ks. kardynała Wyszyńskiego, Episkopatu Polski oraz tłumów wiernych.

Na dzień 20 sierpnia wydany został List Pasterski Episkopatu Polski, poświęcony rocznicy śmierci św. Stanisława Kostki i wskazujący na aktualność sylwetki Świętego dla dzisiejszych czasów, dzisiejszej młodzieży polskiej i obcej. List ten został w niedzielę 20 sierpnia odczytany we wszystkich kościołach w Polsce, a — przekazany na obczyźnie parafiom polskim we wszystkich krajach rozproszenia przez Biskupa Delegata Prymasa Polski dla duszpasterstwa emigracji — został także na emigracji odczytany we wszystkich kościołach na nabożeństwach polskich w rożnych krajach. "L'Osservatore Romano" opublikował w Rzymie pełny tekst listu a za nim wiele innych organów prasowych.

Uroczystości w Prasnyszu i w Rostkowie poprzedzone zostały trzyciotygodniowymi nabożeństwami we wszystkich kościołach diecezji płockiej oraz tygodniowymi rekolekcjami w Przasnyszu i Rostkowie. Zgodnie z ustaleniami w Rzymie szczególnie uroczyście rocznica śmierci św. Stanisława Kostki jest obchodzona w krajach, z którymi był za życia szczególnie związany a więc w Polsce — w roku bieżącym, w Austrii — w roku 1968 i we Włoszech — w roku 1968.

"Ojcze nasz" w 155 językach

W roku 1806 Jan Chrzciciel Bodoni wydrukował w 155 językach Modlitwę Pańską. Obecnie została przedrukowana w 700 egzemplarzach w pracy, która składa się z dwóch części: oprocz Modlitwy Pańskiej jest jako pierwsza część wydrukowane w oryginalnym tekście francuskim przemówienie Papieża w Narodach Zjednoczonych z 4-go października 1965 r. z przedmową U-Thanta.

Cztery egzemplarze zostały podpisane przez Ojca św. i przeznaczone dla wdowy po prezydencie Johnie Kennedy, i dla U Thanta. Do biblioteki Narodów Zjednoczonych noszącej imię Dag Hammarskjoeld, i dla wydawcy Franco Mario Ricci.

Dochód ze sprzedaży 400 egzemplarzy podpisanych przez U Thanta przeznaczony jest na Bibliotekę Narodową we Florencji.

Kurs polskiej młodzieży katolickiej w Loreto

W dniach od 1 do 13 sierpnia odbywał się w Loreto koło Ancony we Włoszech dwutygodniowy kurs młodych polskich katolików z Anglii, Belgii, Holandii, Francji, Niemiec i Włoch. W kursie tym wzięło udział około 120 młodych chłopców i dziewcząt. Najwięcej przybyło z Anglii — około 80 uczestników.

Kurs obejmował bardzo bogaty program wykładów, dyskusji, zajęć praktycznych i rozrywek. Wykładowcami byli duchowni jak i świeccy. Kierownikiem kursu był Ks. dr Szczepan Wesoły.

Tematy dotyczyły zagadnień młodzieży we współczesnym świecie nauki i wiary, ateizmu, zagadnień przedmałżeńskich, współodpowiedzialności za Kościół i inne. W dziale liturgii wykłady były połączone z ćwiczeniami praktycznymi a w dziale wykładów na temat środowiska, w którym młodzież żyje uwzględniono jej współpracę z parafiami, potrzebę kontaktów i spotkań międzynarodowych oraz stosunek do kraju i do młodzieży kraju zamieszkania.

W dniu 16 sierpnia 120 młodych polskich chłopców i dziewcząt z Anglii, Francji, Belgii, Holandii, Niemiec i Włoch — po dwutygodniowym kursie polskiej młodzieży katolickiej w Loreto we Włoszech — uczestniczyło przy grobie św. Stanisława Kostki w Rzymie w kościele św. Andrzeja na Kwirynale w Mszy św. odprawionej przez ks. biskupa Rubina oraz skierowało na ręce Prymasa Polski i ks. biskupa Siekorskiego depesze, wyrażające zapewnienia wierności Kościołowi oraz ideałom życia św. Stanisława Kostki. Depesze te odczytano w Rostkowie 20 sierpnia i przesłano do Rzymu odpowiedzi.

List Pasterski Biskupa redagowany przy udziale świeckich

Biskup dr Joseph Leiprecht, ordynariusz diecezji z siedzibą biskupią w Rottenburgu (NRF) wydał list pasterski poświęcony problematyce rodziny i małżeństwa. Nad redakcją listu współpracowali z teologami i duszpasterzami ludzie świeccy obojga płci. "Tylko Wy w Waszym sumieniu macie rozstrzygygać, ile możecie mieć dzieci" — pisze arcypasterz. "Ale o tym ma decydować odpowiedzialna miłość a nie wzgląd na wygodę, konto bankowe czy samochód". Zdaniem biskupa tylko te małżeństwa, które naprawdę pragną być razem i żyć we wspólnocie, mogą się ostatecznie udać. Wiele małżeństw jest chorych nie z powodu niewiernosci, ale dlatego, że nie ma wśród nich radości. "Błagam wszystkich małżonków, również tych, którzy latami żyją w zgorzknieniu i obojętności obok siebie: miejcie wzajemne zaufanie! Miłość się nie skończyła! W każdej chwili może ona wszystko odnowić!" W dalszej części biskup poleca duchowieństwu jak największą troskę w rozwiązywaniu problemów małżeńskich i zapowiada powołanie do życia placówek poradnictwa rodzinnego i małżeńskiego.

WIEŚCI Z POLSKI

Młodzież Polonijna z W. Brytanii zwiedziła Polskę

W stolicy przebywa 21-osobowa grupa młodzieży polonijnej z W. Brytanii. Dziewczęta i chłopcy — dzieci polskich kombatantów — przyjechali do Polski w końcu lipca na wycieczkę zorganizowaną przez zrzeszenie Polonii Brytyjskiej i ZBoWiD. Wielu z nich odwiedza Polskę już nie po raz pierwszy i wszyscy znają język polski. Podczas obecnego pobytu w kraju goście odwiedzili już Poznań, Koszalin, Trojmiasto, Olsztyn — łącząc program turystyczny z poznawaniem historii Polski.

W 85 rocznicę śmierci Karola Miarki

Minęła 85 rocznica śmierci Karola Miarki. Zmarł 15-go sierpnia 1882 r. w Cieszynie, mieście, które wówczas należało do Austrii. Pochodził zza granicznego kordonu. Pielgrzymowiec w pow. pszczyńskim, a więc część Śląska, którą władały Prusy. Był synem ludowego nauczyciela i organisty górnośląskiego. Ukończył niemieckie seminarium w Głogówku, gdzie zrobiono wszystko, by czuł się Niemcem. Został nauczycielem niemieckim... Ale gdy po kilku latach znalazł się znowu w rodzinnych Pielgrzymowicach, tam, gdzie ludzie zupełnie nie umieli po niemiecku — obudziła się w nim poiskość. Podjął wtedy trud przeciwstawienia się germanizacji śląskiego ludu. Pisał powieści i opowiadania, artykuły i odezwy, wydawał i redagował polskie gazety i książki, tworzył polskie organizacje, nawiązał kontakty z działaczami i pisarzami innych ziem polskich. Zyskał wśród rodzimej ludności górnośląskiej bardzo duże wpływy przez swego "Katolika". "Poradnik Gospodarczy" i inne wydawnictwa prasowe oraz założone przez siebie organizacje, jak np. Górnośląskie Towarzystwo Kredytowe Włościan, które skupiało prawie 3 tys. członków.

Sukces łódzkich weterynarzy

Niemałym sukcesem może pochwalić się grupa łódzkich lekarzy weterynarii. Zaobserwowali oni, że skóra zwierząt zakonserwowana w roztworze chloraminy zachowuje żywe właściwości, a więc m. in. nadal porasta włosami, a nawet może się zrastać. Wyniki prowadzonych na ten temat badań z dużym uznaniem przyjęte zostały na międzynarodowym kongresie weterynaryjnym, który odbywał się ostatnio w Paryżu. Zpracami łódzkich lekarzy weterynarii zapoznał tam uczestników kongresu dr Witold Dąbrowski.

10-lecie Biuletynu polonijnego ZAP

W sierpniu br. minęło 10 lat od założenia biuletynu Zachodniej Agencji Prasowej dla Polonii Zagranicznej. Redaktorem biuletynu jest red. Jan Katarkiewicz. Z okazji jubileuszu odbyło się w P. A. INTERPRESS spotkanie z udziałem redaktorów innych wydawnictw przeznaczonych dla Polonii Zagranicznej. Naczelny redaktor P.A. INTERPRESS Jerzy Solecki złożył życzenia redakcji biuletynu.

Sukcesy polskiego dyrygenta w Południowej Ameryce

(KAI) — Do Warszawy powrócił z blisko 4-miesięcznego tournee po Ameryce Łacińskiej wybitny polski dyrygent Stanisław Wisłocki. Z orkiestrą Radia i TV urugwajskiej w Montevideo prowadził on dziesięć koncertów. W jednym z tych koncertów wystąpił Witold Małcużyński. Z Urugwaju udał się Wisłocki do Argentyny, gdzie dyrygował w Buenos Aires czterema koncertami (4 programy) Narodowej Orkiestry Symfonicznej — Orquestra Sinfonica Nacional. W jednym z nich chorego Małcużyńskiego zastąpiła świetna pianistka argentyńska Pia Sebastani, w innych wystąpił amerykański pianista węgierskiego pochodzenia Gyorgi Sandor, pianista z NRF, Hans Richtcr Haase i znany w Polsce skrzypek z Wysp Kanaryjskich Leon Ara. Zamknięciem tego tournee był koncert z brazylijską Filharmonica Nacional w São Paulo. Recenzje z tych wszystkich występów były pełne pochwał pod adresem polskiego dyrygenta i często pełne entuzjazmu. Najpoważniejszy krytyk argentyński Jimenezu w "La Nacion" napisał: "Wisłocki na podium Narodowej Orkiestry Symfonicznej podniósł nasz sezon muzyczny na poziom, którego nigdy przedtem nie osiągnęła i na którym niełatwo ją ujrzymy ponownie"...

1 milion 300 tys. dzieci odpoczywało na koloniach

Wakacje w Polsce dobiegły końca. Od 17 sierpnia dworce miejskie zaludniły się dziećmi i młodzieżą, powracającą z drugich turnusów kolonii i obozów letnich. Według wstępnych obliczeń, na obu turnusach kolonii i obozów wypoczywało 1.300 tys. dzieci, a z różnych form wczasów w miescie skorzystało ponad 1.500 tys. młodzieży. Dopisała nie tylko pogoda. Organizacja kolonijnego życia była na ogół sprawna i zadowalająca. Opiekę pedagogiczną nad dziećmi sprawowało 70 tys. wychowawców, rekrutujących się głównie z nauczycieli i studentów. Nad zdrowiem dziatwy czuwało ok. 10 tys. lekarzy i higienistek.

Lekarstwo przeciw pijaństwu

Nałóg pijaństwa poniża człowieka i niszczy jego zdrowie, doprowadzając go do najbardziej upokarzającej sytuacji, m. in. do występku i do grzechu.

"Instituto Quimico Campinas S. A." wypuścił na rynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nałogu pijaństwa.

Lek ten posiada wielki zasięg społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łono rodziny, religii i społeczności ludzkiej. "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zażycia nałogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

"NECROETIL" jest produkowany przez "Instituto Quimico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Porto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, — CURITIBA — PARANÁ.

DZIAŁ POETYCKI:

SPOKOJNOŚĆ

Zbudzić się, zerwać, uchylić firanek,
Wyjrzeć w kwietniowy, błękitny poranek,
Gdzie tylko wierzby kwitnące się złocą
I tylko brzozy białym pniem migocą —
A na toń niebios, wiosenną i bladą,
Fijoletową sieć gałązek kładą...
Obejść kasztany, których pąki, lśniące
I główki śmiało w przestrzeń prą błękitną,
Czując, że jutro w śnieżną kiść zakwitną...
Nowymi soki, łowią chciwie słońce

Chodzić po słońcu — powoli jak we śnie.
Wokoło sadu, gdzie kwitną czereśnie.
U węgła domu przystanąć — posłuchać,
Bo już gołębie zaczynają gruchać
I wilga gwiżdże w południe nad sadem,
Gdy owad w trawie goni się z owadem.
A w wieczór, kiedy gwiazdy wyjdą z toni
Błękitnej, słowik pieśń swą ślubną dzwoni,
Dziwiąc się wielkiej księżycowej łodzi,
Co z białym żaglem na Ocean wschodzi.
Słuchać tej pieśni, która pierś rozpiera
Ogromnej ziemi i w niebie zamiera.
Ginąć w tej woni sadów i błękicie,
Pić to wokoło budzące się życie
I czuć z wszechświatem, nie pragnąc dla siebie
Serca na ziemi ni gwiazdy na niebie.
Nic nie zamarzyć, nie kochać, nie żądać,
W przeszłość się tęsknym okiem nie oglądać
Ani nie czekać, czy z tą nową wiosną
Z mogił zaklęsłych niezabudki wzrosną...
I wierzyć tylko, że gdy płomyk zgaśnie,
Serce na wieczność — jak na zimę — zaśnie.

Konstanty M. Górski

J. GODLEWSKI — 32 Hornton St. — London W. 8

«Chwała Budrysowi»

Jeszcze w szczenięcych latach w domu byłem zaprawiany do konnej jazdy na kucach i podjazdkach, z myślą mego ojca o zaszczepieniu mi poznania i przywiązania do konia. Jako dziesięciolatek miałem szczęście mieć nauczyciela konnej jazdy Kabardińca z gór Kaukazu, świetnego jeźdźcę korneta dragonów (podporucznik) — Gudabej — Guditejpa — Gudiew, który szkolił mnie w woltyżerce, — "dżigitowce", konnej jazdy stojąco na koniu, strzelaniu w biegu, podnoszeniu monet z ziemi, oraz innysz sztuk, — włącznie do pielęgnowania czworonożnego przyjaciela. Moje hodowańce — źrebięta za mną umiały chodzić jak wierne psy. Miałem istne używanie, gdy po manewrach zgnane i zmęczone szwadrony z kowieńskiej fortecy przychodziły do naszego pod Godlewem Józefowa na "witaminową kurację", — świeżo koszonej koniczyny-otawy, zadawanej im do syta w obfitych ilościach.

Po Japońskiej wojnie 1905 r. mój ojciec nabył z demobilu kilkanaście świetnych młodych artyleryjskich pociągowych koni do uprawy roli. Aż mi się serce krajało gdy te śliczne koniska, oprzężone w dwuskibowcach, pruły spieczone skiby pól w wyjątkowo bezdeszczowe i suche lato pod zasiew ozimin. Grządziele pługów wyginały się, zaś lemiesze szczerbiły się i zwijały się jak blacha, gdy koniska natężały swe szlachetne mięśnie w pokonywaniu oporu zwartej i twardej jak skała gliny, tracąc siły, wagę i wygląd. Nie było rady — sezon nie czekał.

Karetki i dyliżanse międzymiasteczkowe, przeważnie eksploatowane przez Żydów, niesłusznie gdzie-niegdzie zwane "bałagułami", zaprzężone w czwórki w "poręcz", przebiegały od miasteczka do miasteczka kraju. Od Mariampola do Kowna 50 klm dziennie, tam i z powrotem przebiegały obciążone licznym bagażem i pasażerami karetki, a konie były przeważnie stare ranżery kawaleryjskie, wierzchowce oprzęgane wbrew swym tradycjom i "honorowi" kawaleryjskiemu". Takim koniom umiano przy wdrażaniu do zaprzęgu wsadzać gorący kartofel pod ogon, aby szedł i ciągnął.

Jakoś, kiedyś takie cztery brakusy kawaleryjskie kupił mój ojciec dla nas pod siodło, a też z myślą do zaprzęgu jako podjazdki-pocztowe. To kupno wmówił mnie-u ojca liwerant zachwalając cnoty szkap, lecz one okazały się istnym utrapieniem w zaprzęgu, szczególniej gdy było trzeba spiesznie zdążyć na pociąg do sąsiedniej stacyjki, do Mauruć odległej o zaledwie dwa kilometry. Z przynętą marchwi, chleba, bądź cukru udawało się ruszyć spod stajni z bruku lecz dalej przez park, po żwirowanej drodze zaczynały się kłopoty i nie wolno było stanąć pod gankiem, by pasażerowie z bagażem powskakiwali do wehikułu. Wtedy starsze osoby często miały wręcz niemożliwe zadanie. Dalej w drodze, czasem w błoto szkapy potrafiły raptem zaprzeć się na środku kałuży wszystkimi czterema nogami i nie dawały się ruszyć z miejsca, a wysiąść nie było jak. Nasi furmani klęli liwerianta nazywając go "kobylim tatą". W ten sposób mieliśmy nauczkę o wyłączności konia wierzchowca.

W czasie wiosennych i jesiennych bezdroży, na Polesiu, Litwie i Podolu, na tzw. "czarnym szlaku tatarskim", przy zwózce buraków do cukrowni często widywało się nieliitościwe smaganie i bicie koni obciążonych ładunkiem ponad siły. Nie rzadko widziało się chudy zaprząg wyłażący ze skóry, lub też ładowane wozy porzucone w błocie.

W górzystym Kijowie widywałem w ślizgawicę konie zrywające się, ciągnące ładunek po gołoledzi pod górę, padające na kolana i chrapy na lód. Woźnice smagali bezlitośnie swe koniska zacne zwierzęta, które nie umiały nawet pożalić się czy zaprotestować. Straszny jest zjazd z góry.

W polskich warunkach chudy zaprząg obładowany ponad siły towarem i pasażerami siedzącymi na bagażu piął się w górę z ładunkiem, gdy koła zapadały w koleiny i doły, lub skakały po grudzie, czy kocio-bruku. Lecz jak że biedne konie męczyły się, gdy trzeba było sprowadzić obładowany zaprząg z góry na dół...

Istotną częścią zaprzęgu jest dyszel, do którego zamocowuje się naczelnik - parciany, czy skórzany pas z pętlą na końską szyję. Szczególniej przy jeździe z góry wóz musi być kierowany dyszlem, gdy cały ciężar wozu napiera i musi być hamowany przez konia dyszlem i naszelnikiem opasającym mu szyję. Trzeba zdać sobie sprawę jak silnie w ruchu napiera z góry ładowany wóz na szyję konia, skąd ten ogromny napór przenosi się na cienkie przednie nogi konia na jego delikatne calcaneusy. Ten napór jest torturą, bo dyszel oddaje wstrząsy szyi, uderza po chrapach i zębach konia, trzęsie mu głową w razie wyboistej drogi, czy grudy, niekiedy powoduje ślepotę i zwykle kończy się zerwaniem ścięgien — kozińcem przednich nóg, co jest już kalectwem konia na całe życie.

W rozmaitych krajach właściciele koni traktują swe konie rozmaicie. Na Zachodzie ogólnie lepiej i humanitarniej niż na wschodzie Europy, choć tego nie należy generalizować.

Tak na przykład w Polsce gdzie dużo było i jest chudych, małych i miernych koni, woźnica ma na długim biczysku ostry, cięty bicz, którym smaga swego konia. Na Białej Rusi chłopi mają życzliwszy stosunek do koni, lepiej je odżywiają, nie używają z zasady wędzideł, a tylko rodzaj kantaru, nie mają bicza, a tzw. "puhę", czyli sznurkowy harap, którym raczej straszą konia (puhać — to straszyć) i poganiają ruchem lejc i głosem.

Zaprzęgi u nas znamy różnorodne. W Kongresówce i Małopolsce pojedyńcze zaprzęgi były i są potworne. Uprząż nędzna, bylejaka, parciana, lub ze skóry wapnem wyprawianej, odparzającej mięśnie koniowi, postronki bez ochronnego futerału, sznurowe ścierające uwłosienie na bokach zwierzęcia, zaś pojedyńczy dyszel okuty na końcu, wybiegający około trzy ćwierci metra przed konia z ruchem możliwym na strony około półtora metra. Taki dyszel pojedyńczy jest potwornym narzędziem tortury konia, a do tego nader jest niebezpieczny dla jadących na spotkanie, szczególniej samochodów i powoduje częste wypadki nawet śmierć u ludzi i koni.

Zawsze martwiły mnie te nasze okropne zaprzęgi i często do konia nieludzki stosunek. Na całym Zachodzie pojedyńczy konny zaprząg z reguły jest o dwu krótkich, ściśle umocowanych do uprzęży dyszelków. Uprząż jest zwykle dobrze dopasowana, z odpowiedniego materiału, z miękką podkładką, zaś postronki, o ile sznurowe mają ochronne futerały, by zapobiegały obcieraniu boków koniowi.

Najlepszy jednak moim zatem zdaniem jest zaprząg z "duchą", używany na Ziemiach Wschodnich R. P., a też ogólnie w Rosji. Polacy nie lubią tego zaprzęgu, jak wszystkiego co przypomina Rosję. Jednak ten zaprząg oszczędza konia, zwiększa jego siłę pociągową i wydajność w pracy nie powoduje cierpienia i tortur, o których wspominałem, a zatem mu przedłuża życie i użytkowość. W tym zaprzęgu koń dokonywa hamowanie z góry i kierowanie wozem całym korpusem swym i czterema nogami, "duha" sprężynuje i działa jak amortyzator wstrząsów i napięcia. Praca konia jest zharmonizowana przez związanie "duhy" z całością zaprzęgu i ruchu kierowanego dwoma krótkimi dyszelkami. Toteż u koni tak oprzęganych rzadko się widzi obrażenia mięśni, zerwania ścięgien przednich nóg — "kozińca", chyba tylko u bardzo starych koni.

Te oto sprawy długo mnie martwiły aż wreszcie napisałem parę artykułów w naszej prasie rolniczej na ten temat, zalecając zaprzęgi pojedyńczego konia z użyciem "duhy". To spowodowało, że Uniwersytet Poznański zwrócił się do mnie z prośbą o przysłanie mu odpowiednich wymiarów chomontów i "duh" (pałąków sprzężynujących, drewnianych).

Próby na uniwersyteckich folwarkach doświadczalnych z użyciem "duhy" okazały się zadowalające, za co otrzymałem podziękowanie. Szczególniej cierpiały konie oprzęgane w grabiarkach, pomimo dwóch dyszelków, które na polu po ściernisku i miedzach tłukły konie po bokach, powodowały obrażenia grzbietu i tzw. "kłęby", czasem nawet złośliwe, głębokie, gnojące i nieuleczalne rany. W zaprzęgu grabiarki z "duhą" praca była normalna i żadnych złych skutków nawet po dłuższej pracy konia nie bywało.

Doświadczenie folwarków uniwersyteckich zachęciło mnie do dalszych zabiegów. Dokonałem całą serię zdjęć fotograficznych, ilustrujących prace konia w rozmaitych zaprzęgach włącznie do uprzęży z "duhą". I udałem się z tym do ówczesnego ministra Spraw Wewnętrznych W. Raczkiewicza, prosząc by spowodował wprowadzenie duchowego zaprzęgu jako obowiązującego ze względu na bezpieczeństwo ruchu kołowego, jak i ze względu na opiekę nad końmi i ich zdrowiem. Niestety Minister kategorycznie mi odmówił poparcia mego projektu, motywując tym, że "duha" jako uznawana za rosyjski zaprząg będzie u nas powszechnie zwalczana i niepopularna, że może doprowadzić do dodatkowej chłopskiej rewolty w Małopolsce, a i też gdzieindziej, gdyż chłopi są znanymi konserwatystami i nie zechcą ponosić kosztów zmian zaprzęgu bardziej kosztownego, niż będące w użyciu. Słowem mój projekt spalił na panewce.

Jednak, pragnąc polepszyć dolę konia i dać lepsze bezpieczeństwo na drogach, nadal pracowałem nad tym w jaki sposób by można było zamiast zaprzęgu o powszechnie uważanym typie rosyjskim dać inny, który spełniałby te same zadania. Wreszcie udało mi się z pomocą rymarza Janka Juszkiewicza i kowala Danielczyka skonstruować typ chomontu z dwoma spiralami, krótkimi sprężynami po bokach i żelaznymi uchwytami do dyszelków sprężynujących i służących zamiast postronków do ciągnięcia wozu czy sanek, okazały się nader praktycznymi i tanimi, nie mając nic z wad powszechnie u nas używanych zaprzęgów i nie miały nic wspólnego z rosyjskim zaprzęgiem.

Jak dziś to widzę zrobiłem błąd nie szukając współpracy z Towarzystwem opieki nad zwierzętami, ani oparcia w rolniczych organizacjach. Wojna sparaliżowała w 1939 dalszy ciąg mojej akcji w tym względzie. Dziś pomimo ogólnego postępu trakcji motorowej w Polsce, a też i w innych krajach typ mego zaprzęgu byłby idealnym ze względów wyłuszczonych powyżej, poprawiając dolę jeszcze wciąż w pracy w świecie milionów koni i dając lepsze bezpieczeństwo podróży na drogach kołowych.

Francuzi mają zgrabne powiedzonko o koniu: — Cheval de un - bon a rien Cheval de deux - cheval de guex, Cheval de trois — cheval de roi, Cheval de quatre - cheval a abattre... co dotyczy białych pończoszek na pięcinach, jak przypuszczam u wierzchowca.

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. — Robota gwarantowana i szybka. —

CENY PRZYSTĘPNE

Rua Marechal Floriano 4100 — Fone: 4-2635

CURITIBA — PARANA

Polonia Zagraniczna

USA:

Kursy języka polskiego w Cambridge Springs

W Kolegium Związku Narodowego Polskiego — Alliance College w Cambridge Springs odbyły się organizowane od lat kursy wakacyjne języka polskiego. Kursy są trzystopniowe: dla nie znających języka, dla zaawansowanych i kurs na poziomie wyższym. Program kursu wyższego dla studentów, nauczycieli i ludzi wolnych zawodów (lekarzy, prawników, handlowców) obejmuje również wykłady z historii Polski i literatury. Ukończenie tego kursu daje możliwość awansu w zawodzie nauczycielskim, a także zwiększa możliwości w wielu innych zawodach.

ARGENTYNA:

Życzenie na dziesięciolecie "Kuriera Polskiego

W związku z obchodem 10-lecia Tygodnika "Kurier Polski" Zarząd Towarzystwa "Dom Polski" w Rosario przesyła imieniem swoim i Stowarzyszonych jak najserdeczniejsze życzenia dalszego rozwoju tego potrzebnego na emigracji pisma.

Doceniając znaczenie niezależnej polskiej prasy emigracyjnej Zarząd z życzliwością śledzi rozwój "Kuriera Polskiego" i z prawdziwym podziwem ocenia wysiłki Redaktora tego tygodnika p. Feliksa Zahory-Ibiańskiego. Wykonując swą pracę redaktorską w znanych szczególnie trudnych warunkach i utrzymując powierzone Mu pismo na wysokim poziomie p. Zahora-Ibiński położył duże zasługi dla sprawy Polskiej.

FRANCJA:

Francuska nagroda dla Polki

Dr Marya Kasterska, zamieszkała od wielu lat w Paryżu, pisarka i publicystka polska, której nowele i powieści oraz liczne artykuły były drukowane w prasie polskiej na emigracji oraz w języku francuskim w wydawnictwach francuskich, ostatnio została wyróżniona nagrodą Akademii Francuskiej za swe prace piśmiennicze w języku francuskim.

USA:

Przebudowa polonijnej dzielnicy w Chicago

Najstarsza dzielnica polonijna w Chicago ograniczona ulicami Division, Milwaukee e Noble, ulegnie gruntownej przebudowie i unowocześnieniu. Dzielnica ta związana jest z dziejami największego skupiska Polonii amerykańskiej i przez ponad 100 lat była głównym ośrodkiem polonijnego życia organizacyjnego. Na jej terenie znajdują się i działają największe organizacje polonijne. Dla upamiętnienia ich szerokich zasług podjęto inicjatywę wzniesienia, przy przebudowie dzielnicy, odpowiedniego pomnika, który akcentował by udział uchodźstwa polskiego i Polonii w rozwoju miasta Chicago.

W. BRYTANIA:

A. Rubinstein

A. Rubinstein nagrał ostatnio dla wytwórni płyt RCA. "Mazurki" Szopena. Jest to 16 Mazurków jakie skomponował Szopen w latach 1836 - 1841. Krytyka angielska pisze, że utwory szopenowskie w wykonaniu Rubinstelna tchną pełnym życiem.

KANADA:

Wędrowna Wystawa Kopernikowska

Komitet Budowy Pomnika Mikołaja Kopernika, znajdującego się na centralnym placu "Expo 67", przystąpił do zorganizowania objazdowej wystawy, która odwiedziłaby większe miasta i środowiska Polonii kanadyjskiej. Na wystawie, poza ilustrującymi historię budowy pomnika w Kanadzie (będącego kopią warszawskiego pomnika dłuta Thordwaldsena), znalazłyby się odbitki dzieł Kopernika, literatura dotycząca dzieła wielkiego astronoma polskiego, oraz zdjęcia z Polski uwidaczniające wszystkie miejsca związane z życiem i dziełem Kopernika.

AVENTAIS E GUARDA - PÓS

Aventais profissionais, para médicos, dentistas, professôres, escolares. Fornecemos para indústrias, armazens, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado. Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil.

Camisaria Pinheiro

Rua Barão do Rio Branco, N.° 5 — Fone: 4-7868 — MATRIZ

FILIAL

Rua Marechal Deodoro, N.° 471 — CURITIBA — PARANA

Lekarze:

Dr LUDWIK RYDYGIER

Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w Nowym Yorku. P.M.S.H. Choroby kiszki odchodzeń. Hemoroidy Fistuły itp.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-ej do 11.30 i od 15 - 18
Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954
Baccheri — Telefon: 4-5473

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRURGICA
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Prefeitura Municipal.
ATENDE:
Hospital: — das 8 às 12 horas.
Consultório: — Rua Dom Pedro II 829 - das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANÁ

DR GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Uniw. Parańskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje:
Farmácia Stelfeld, Pr. Tiradentes 530 od godziny 9-tej do 13-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność: schorzenia nerek i dróg moczowych.

Szpitale:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORDY — OPERAÇÕES
Rak: rozpoznanie i leczenie
Rua Lourenço Pinto, 83
Tel.: 4-2222 | 4-2230

CASA DE SAÚDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGOLNA
Porody, operacje. - Choroby niewiast - "Raio X" — elektryczność medyczna
Rua Ubaldino do Amaral, 962
Tel: 4-8890

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK
Praca Osório, 45, 1.° and. 105.
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie.
— Przeprowadza naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU
CURITIBA

Escritório: "DR. PACHECO NETO"
DR BOLESLAU SLIWIANY
Załatwia sprawy cywilne, handlowe kryminalne, robotnicze i naturalizacje
Przeprowadza inwentarze.
ESCRITÓRIO: Rua Marechal Deodoro, 211 — 4.° andar — Conjunto 401 — Edificio Bradesco
RESIDENCIA: Rua Martim Afonso 1008 — Fone: 4-5496.
Mówi się po polsku
CURITIBA — PARANA

DR EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneta n.° 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias)
— Edificio Quinco — CURITIBA

Dr Stanislaw Bundyra
Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Załatwia wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, mieszkaniowe, upadłościowe, itp.
Przyjmuje od godz. 13-tej do 19-tej.
Rua Nova Barão — Edif. IV — c/503.
Telefone: 33-9405 — SÃO PAULO

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Praca 8 de Janeiro, 1274 — Tel.: 173 — São José dos Pinhais — Paraná.

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas cíveis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9,30 - 11,00 e das 16 às 18 horas.
Rua Cândido Lopes, 205, 2.° andar — CURITIBA - PARANA

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações de impósto de renda. Serviços de contabilidade em geral.
CURITIBA - PARANA

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. .. Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

DR STANISLAW PUCHALA
CIRURGIÃO - DENTISTA
SÃO PAULO
Rua Guaianazes, 357 — 1.° andar
Sala 11 — SÃO PAULO
Expediente: das 9 às 12 horas e das 14 às 20 horas.

DR. RENATO CESAR DA ROCHA — MÉDICO
Clínica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras
Horário: das 14 às 18 horas
C. — Edifício Barão do Rio Branco - Rua Barão do Rio Branco, 63 - 11.° andar — Conjuntos, 1105/1106 —Telefone: 4-9522 — Ramais, 234 - 235 — Residência: Rua Ubaldino do Amaral, 962 — Fone: 4-8890 - Curitiba.

KĄCIK RODZINNY

KS. H. POSŁUSZNY

(LIST DO MŁODYCH)

Prawidłowo rozwinięty człowiek kocha czystość. Angażuje się w świat czystości. Rozwija czystość w sobie i wokół siebie. Czystość, o której dziś piszę do Ciebie, to wszystko to, co dotyczy posrednio lub bezpośrednio sprawy przekazywania życia, jaką Bog zlecił ludziom. Czystość mieści w sobie właściwie ukształtowaną postawę szacunku dla swojego ciała i ciała osób drugich.

Czystość to właściwy stosunek do myśli, rozmów i postępowania w zakresie spraw związanych z małżeństwem, macierzyństwem czy ojcostwem. Czystość to właściwie ukształtowana postawa skromności.

Jak powinienes rozumieć czystość?

Nie możesz uważać za złe myślenia o tym, w jaki sposób zostaje poczęte dziecko; w jaki sposób przychodzi na świat; o roli jaką Bóg powierza mężowi i żonie w małżeństwie, ponieważ to wszystko objęte jest planem Stwórcy.

Nie stwarzasz w sobie lęków z powodu rodzących się problemów czy wątpliwości w tym zakresie, ale zwracasz się z tym do ojca, czy matki, czy innej osoby, by otrzymać pełne, właściwe i prawdziwe wyjaśnienie i usunięcie niszczących stanów rodzącego się niepokoju. Masz prawo do prawdy i wewnętrznego spokoju. Nie może tu być miejsca ani na ciasnotę i przesady, ani na lekceważenie i prymitywizm.

Budzące się zainteresowania chłopcem czy dziewczynką, są elementem naturalnego rozwoju; ale mają być one zrealizowane dopiero w małżeństwie, gdyż dopiero wówczas młodzi ludzie są zdolni wziąć na siebie wzajemnie odpowiedzialność. Odpowiedzialność za wzajemne uczucia i za owoce tych uczuć.

Zupełnie naturalne jest, i nie powinno budzić niepokoju, marzenie o idealnym przyszłym mężu czy zonie; o zaletach jakie chciałoby się w nich znaleźć. Marzenia te nie powinny jednak stawać się przeszkodą w pracy, nie zabierać przedwcześnie dzieciństwa, czy pogodnej młodości.

Zdrową i normalną jest rzeczą korzystanie z takiego filmu, audycji radiowych czy książki, które mogą pomóc w przygotowaniu do przyszłych zadań życia małżeńskiego. Wybór filmu, audycji czy książki winien być poprzedzony zasięgnięciem rady rodziców, nauczycieli, spowiedników. Po prostu ludzi kochających prawdę i wiedzących gdzie ją można znaleźć.

Poważne rozmowy związane z pożyciem małżeńskim, nacechowane szacunkiem, mogą tylko pomóc do ukształtowania właściwej postawy w tym zakresie. Wyrobiony i jasny pogląd na dziedzinę życia seksualnego nie pozwoli Ci zbyt łatwo zmieniać swych przekonań pod wpływem łatwych, niepoważnych i szkodliwych opinii.

Pomyśl często o tym co Chrystus powiedział: "Błogosławieni czystego serca — oni Boga oglądać będą".

Farmacia e Drogaria Stellfeld
Matriz: Praça Tiradentes, 530
Filiais: Rua Riachuelo, 138 • PARMASTEL, Travessa Oliveira Betto, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

Casa Pavão
Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 611
Curitiba — Paraná
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

Rady dla Gospodyń

SAŁATA Z KURY

Kawałek pieczonej lub gotowanej kury, pokrajany w paski cienkie jak zapałki. Taka sama ilość jabłek deserowych pokrajanych w podobne cienkie paseczki oraz sera. Dodać sól, pieprz, trochę winnego octu i oliwy (dwa razy więcej niż octu). Dobrze wymieszać. Dodać dwie łyżki stołowe majonezu i jedną śmietany na godzinę przed podaniem. W ostatniej chwili obłożyć listkami zielonej sałaty.

WAFLE NA POCZEKANIU

Nie wszyscy lubią wafle z paczek, bo choć nie są one złe w smaku, to jednakowoż te robione domowym sposobem tak mało łatygi wymagają, że nie opłaci się ich zastępować paczkowymi.

Dwa jajka ubić wirującą trzepaczką, dodać dwie filiżanki mleka, 2 łyżki cukru, 2 filiżanki przesianej mąki z dodaniem pół łyżeczki soli i dwu łyżeczek baking powder. Wyrobić na gładką masę i w końcu dodać 2 - 3 łyżki topionego masła. Piec wafle na żelazku bez tłuszczu, lub w braku żelazka na patelni.

MAKOWIEC

Przyrządzić ciasto zwykłe, drożdżowe, jak na bułkę lub na babkę. Rozwałkować na 1 cal grubości, posmarować masą z maku podaną poniżej, zwinąć w rulon i ułożyć w posmarowanej masłem blasze, zwijając jak wianek, lub jeżeli rulon jest szeroki na długość blachy. Postawić w ciepłym miejscu, by wyrosło a przed wstawieniem do pieca posmarować ubitym żółkiem. Piec w gorącym piecu (400 stopni F) przez jedną godzinę.

Masa z maku: — Sparzyć mak, ochłodzić, utrzeć z 250 gram miodu, lub cukru, w drewnianej misce, dodać mielonych orzechów. Tą samą masą smarować ciasto i zwijać.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

W kawiarni

Dwie szkolne koleżanki spotkały się wiele lat później:
— Wyszłaś za mąż?
— Nie.
— Dlaczego?
— Niestety, jestem idealistką. Kilkakrotnie chciałam wyjść za mąż z miłości, ale za każdym razem okazywało się, że on nie miał grosza przy duszy.

Działacz

Pewien działacz polityczny zwraca się do znajomego:
— Wie pan, zaproponowali mi 5 tysięcy funtów szterlingów, jeśli podam się do dymisji. Co pan mi radzi?
— Niech pan zażąda więcej. Jestem przekonany, że dadzą panu.

W autobusach też są biurokraci

— Jak to, sam pan przyniósł ten fortepian na plecach! Nie mógł go pan przywieźć?!
— Chciałem, ale nie wpuścili mnie do autobusu.

Uzasadniony pośpiech

Mały chłopiec biegnie ulicą ile sił w nogach. W biegu potrącił starszego pana, który go zatrzymał i pyta:
— I po co tak pędzisz?
— Śpieszę się, proszę pana, bo mam dziś dostać lanie od mamy!
— I tak ci się do tego lania spieszy?
— Tak, proszę pana, bo jeśli nie zdążę do domu przed tatusiem, to wtedy tata sprawi mi lanie!

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMÓVEIS
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
PLANTÃO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.° 1820 — PARANÁ

CZYTELNICY PISZĄ:

Wyrywki i przygrywki

(Dokończenie)

Wszyscy zebrani chcieli zabierać głos: Podziwiać, że wszyscy uczestnicy trwali na miejscu, biorąc udział w zebraniach i nawet w trzecim dniu rozpraw nie było jeszcze wolnych miejsc na sali. Mówcy czerwoni jak i mówcy z szeregów chrześcijańskich umieli się wzajemnie cytować. O Congar, światowej sławy dominikanin francuski, Fries i Rezulci, to znakomici znawcy ideologii marksistowskiej. Wzajemnie marksiści występowali niby "ojcowie Kościoła", którzy pilnie cytowali encykliki papieskie "Pacem in terris" a specjalnie ostatnią "Populorum Progressio" Kościół katolicki uzyskiwał w wypowiedziach marksistowskich niejedną pochwałę. Kiedy jednak Dr Fuchs (wsch. Berlin) powiedział, że to nie przypadek, że Paweł VI wydał swoją encyklikę już w 1967, a więc na jubileusz bolszewickiej rewolucji październikowej, sala huknęła ogólnym śmiechem, a redaktor włoskiej "L'Umanita" aż się za głowę chwycił...

Mówcy-teologowie chrześcijańscy w swoich wynurzeniach są bardzo otwarci. Ukrywanie czy zacieranie własnej słabości chyba już należy do przeszłości. Dominikanin Congar przyznaje, że teologowie przeszłości za bardzo chcieli się przypodobać władzom swego czasu i do nich się dostosować. Dr Fries nie boi się przyznać, że wolność wiary w przyszłości bardzo często była pod naciskiem władzy. A nawet u marksistów rzadko kiedy uderzono w fanfary triumfu, ze z wycięstwem marksizmu rozwiązano wszystkie socjalne problemy. Nic tak marksizmu nie upokarzało, jak nieuniknione przyznanie, że lata całe był uległym służką terroru ery stalinowskiej. Znikł zupełnie nimb "nieskalanności" Nawet profesor, katedratyk z Lipska Hollitischer wyznał: "Mówiliśmy o naszej hanbie, niech i inni o swej opowiedzą".

W pierwszym dniu występują przede wszystkim profesorowie filozofii i teologii. Napróżno socjologowie i teolodzy chcą się wiązyć w rozprawy i sprowadzić je z transcendyntalnych rozważań na ziemski padół. W końcu prof. Metz z Monasteru doszedł do głosu, pytając, czy "szerokie masy z tej i z tamtej strony mają zainteresowanie w naszych koncepcjach idei i myśli — chrześcijańskich i marksistowskich, — może prąd życia już leci obok nich i osiada na uchwytnej teraźniejszości". Był to jakby śmiertelny cios w ten tak wysoko postawiony sympozjon.

Jednak marksiści wciąż zahaczają o historię, byt, o przyszłość i o człowieka, który się udoskonala. Natomiast ekonomia i porządek socjalny, na codzień, czym chrześcijanie i marksiści najwięcej powinniby się zajmować, był już w układzie programu jakby poza nawiasem. Snać nie chciano się pokłócić o ich zastosowaniu w praktyce. Jednak nie udało się zepchnąć swobodnej gospodarki na zachodzie ani socjalizmu na wschodzie całkowicie z podium mówców. Żaden marksista nie miał najmniejszej wątpliwości co do fundamentalnego dogmatu marksistowskiego, że środki produkcyjne absolutnie nie mogą być w prywatnych rękach. Toteż słusznie prof. Fetscher z Frankfurtu przypomina, że tu marksiści zwalczają widmo, które już dawno przestało istnieć, podczas, gdy największym eksploratorem człowieka i ludzkości stała się gospodarka państwowa. O tym jednak, mimo ery stalinowskiej, nie chcą tamci słyszeć.

Po raz pierwszy boleśnie uderzył w marksistów psycholog monachijski, prof. Matusseck, dowodząc, że winę za brak samodzielności i stanowczości robotnika ponosi przynależność do partii. Na sali powstał zgrzyt. Jakiś komunista polski, publicysta, wycelował swe ostre strzały w NRF, które jednak w czas prof. Schaefer z Heidelbergu zdołał rozbroić.

Nie udało się jednak marksistom zataić, że ich socjalistyczna gospodarka ponosi najrozmaitsze klęski. Wszystkie przytaczane wymówki i uniewinnienia, a z drugiej strony zapowiedzi złotego okresu dla komunizmu nie przekonywały nikogo.

Niebezpiecznym punktem spotkania było zagadnienie wolności, które jednak przeszedł dość spokojnie.

Wspomniany prof. Dr Fries niedwuznacznie oświadczył, że nie wystarczy dać Kościołowi wolność kultu a zarazem nie pozwolić, żeby swoją religię publicznie mógł głosić... Ale i młodzi komuniści prascy Prucha i Machowiec namiętnie wołali za wolnością i większą tolerancją. Machowiec potępiał każdy fanatyzm i każdy macchiawelizm (nauużycie władzy). Zapowiedział także, że będzie walczył o to, by żadnego chłopca nie pozbawiono nauki z powodu jego wiary... Wyczuwało się mocne tchnienie młodych komunistów za wolnością ducha.

Kryzys tego internacjonalnego zebrania doszedł do szczytu, gdy Dr Kellner odczytał statystykę porównującą, ile duchownych było w Czechosłowacji przed 1948 r. a ile obecnie. Prosił o informację, co się za tym kryje. W takim zebraniu nie można po prostu przejść nad tymi zagadnieniami do porządku dziennego, bo inaczej odebrałoby się wiarę w nie... I oto nic nie było tak wstrząsającego, jak twierdzenie teologów z krajów komunistycznych, którzy potwierdzali dobre stosunki, istniejące między państwem a religią. Prof. Haban, sam długoletni więzień, mówił o Tow. Pawła jako o tow. Szawła, które dopiero musi znaleźć drogę do błogosławionych warunków socjalizmu. W jego zastraszonym wystąpieniu wyczuwało się, że to człowiek duchowo przenicowany... Obecny proboszcz katedralny i dawny długoletni wikariusz Kapituły Stechlik z Pragi obwiniał kierownictwo Kościoła z r. 1948 (Arcyb. Beran) że swoim upartym zachowaniem się wywołali wtrącenie się władz w Kościół, że zatem samo za to jest winne.

Znane przecież światu całemu cierpienia złożonych z urzędów biskupów, kapłanów, zakonników i zakonnic, ale w urzędowych orzeczeniach w CSR przeładowań religijnych nie ma, są tylko zarządzenia państwowe przeciw jednostkom opornym. Kiedy to potwierdzają p. Erika Kadlecoca, b. sekretarka Czeskiej Akademii Umiejętności, też długoletni więzień, tonem miękkim i niewinnym, na sali zebrań zapanowało lodowate milczenie... Prof. Machvec dał jednaj swoim chrześcijańskim braciom do zrozumienia: "Nie róbmy sobie żadnych iluzji, w istocie jesteśmy bezbronnymi intelektualistami".

—

Trudno powiedzieć, czy to zebranie chrześcijan, marksistów i ateistów w tym długim spotkaniu po prostu można nazwać za pozytywne czy negatywne. Lody między chrześcijanami a marksystami zaczynają tajać. Przemiany w systemie komunistycznym muszą mieć swój czas.

Ciekawe były wieczorne spotkania. Widziano hiszpańskich jezuitów w ożywionej rozmowie ze swymi komunistycznymi krajanami, rzymscy jezuici otoczyli włoskich komunistów Luporni'ego i Gruppi'ego. Jakoś wzajemnej pogardy nie zauważono. To, co widziano i słyszano, było bezgranicznie czymś więcej, jak wielkie wykłady w aulach uniwersyteckich.

Komunista francuski Garaudy w swoim słowie końcowym oświadczył: "Tu przekroczyliśmy progi, przelamali granice, które są czymś więcej jak granicą dwoch państw o różnych systemach społecznych. To, co tutaj się zdarzyło, to jest kwalitatywnie całkiem czymś nowym!"

Czy takie zebranie będzie jeszcze kiedy powtórzone?

Czy uczciwy dialog między komunistami a niekomunistami, zwłaszcza społecznościami religijnymi w ogóle jest możliwy?

A może to powyższe zebranie w CSR w Marienbadzie jest "przygrywką" do dalszych dialogów o wolności, wolności religii, wolności człowieka? Oby przytoczone powyżej "wyrywki" były ich szczęśliwą zapowiedzią.

(CAMPELI)

Od Redakcji: — Papież Paweł VI oświadczył niedawno, że nie może istnieć dialog między katolikami a komunistami, gdyż tym ostatnim brak jest dobrej woli oraz obiektywnego rozumowania. Ich bowiem argumenty opierają się nie na przesłankach ogólnoludzkich, lecz li tylko na materialistycznych (dialektyka).

Auto Vidros Curitiba
O MELHOR PREÇO — A MELHOR TÉCNICA
VIDROS ORIGINAIS PARA AUTOMÓVEIS — ÔNIBUS E CAMINHÕES
Canaletas-Borrachas-Acessórios
COLOCAÇÃO E ATACADO
NOVAS E AMPLAS INSTALAÇÕES
Av. Visconde de Guarapuava, 3273 - Fone: 4-5095
CURITIBA — PARANÁ

HISTÓRIA DA POLÔNIA

67)

J. FICINSKI

A magnitude da idéia empolgou ao próprio rei Zygmunt III, o qual, até então, somente interessava-se por ouriversaria, alquimia e pelas questões religiosas. Arrancado da sua indolência marchou na frente do seu Exército, atacando a Rússia. Infelizmente, orgulhoso como era, insistiu em assumir o comando geral, sem possuir mínimas aptidões para isso, recusando-se a tomar em consideração o plano estratégico apresentado pelo grande general, o experimentado Condestável da coroa, Stanislaw Zolkiewski, o qual aconselhava um ataque direto e fulminante contra Moscou, donde o Exército vitorioso poderia ditar suas condições de paz. Ao contrário, seguiu seu próprio plano de uma Campanha longa e organizada, sem deixar para trás cidades fortificadas. Iniciou a Campanha pelo sítio de Smolensk, ex-fortaleza polonesa que caira nas mãos dos russos no tempo do rei Zygmunt I.

A muito custo o Condestável Zolkiewski convenceu o rei que sitiasse Smolensk com Infantaria e Artilharia e com as tropas da convocação militar geral, mas que permitisse a êle atacar Moscou com cavalaria pesada e leve.

Obtida a permissão, Zolkiewski tomou Moscou num ataque fulminante, após infligir notável derrota aos russos na batalha de Kluszyn (1610), destronou e aprisionou Wasyl Szujski e seus dois irmãos, enquanto os desorientados e apavorados Boyars expulsavam o falso Dymitr e afogavam sob o gelo a infeliz Tzarina Maryna.

Aproveitando a vitória total e pondo em execução o formidável plano piloto da União Polono-Russa numa só Nação, o notável Condestável Zolkiewski impôs à Moscou que aceitasse como novo Tzar o Príncipe Władysław, filho de Zygmunt III. Fê-lo induzido por poderosas razões políticas. Os ortodoxos moscovitas, conhecendo a intolerância fanática do católico Zygmunt III demonstrada pelas perseguições religiosas que cometeu quando Rei da Suécia, hesitariam em aceitá-lo como Tzar, sendo o príncipe Władysław mais aceitável como tolerante que era nas questões religiosas.

Entrementes, o rei ainda brincava teimosamente em sitiar Smolensk que só caiu após três anos de cerco, quando sua resistência não tinha mais razão de ser.

Ao conhecer os planos políticos do Condestável Zolkiewski, Zygmunt III sentiu-se profundamente irritado e ferido no seu mesquinho orgulho. Êle queria ser o rei da Polônia e da Rússia e não reconhecia razão política alguma que indicasse a preferência do seu filho para cargo de Tzar da Rússia.

Assim, em vez de aproveitar as maravilhosas conjunturas políticas e enviar imediatamente seu filho Władysław para tomar posse do trono de Moscou e forjar a preciosa fusão das duas grandes Nações, Zygmunt III protelou, argumentou e discutiu disperdiando o valiosíssimo fator tempo. Quando afinal, premido pelo Exército, pelo Senado e pelas Câmaras das Assembléias consentiu em enviar para Rússia o príncipe Władysław, já os tratados demais. Os russos, impacientes e ofendidos pela infindável protelação na solução de tão importante questão, conduziram Nicolau Romanow para o trono da Rússia, ficando deste modo fundada a Dinastia dos Romanows.

O príncipe Władysław teve que recuar dos subúrbios de Moscou. Em resultado daquela memorável campanha as fronteiras da Polônia penetraram profundamente dentro do território da Rússia, que constituía uma vantagem de ordem passageira. Contudo não foi alcançada a meta principal: a União Polono-Russa. Fôra perdida a grande oportunidade histórica. Bem pode imaginar como seria diferente a história européia se existisse uma potente Nação como Polônia, Lituânia, Rússia e as Ruténias.

Além do mais constituir-se-ia uma intransponível barreira no Oriente, que, de início desencorajaria qualquer tentativa da invasão do Leste com o que seriam evitadas muitas guerras sangrentas na Europa.

Juntamente naquela época, no longínquo Oriente, Osman, o poderoso Sultão otomano da Turquia terminava os preparativos para grande invasão da Europa em nome do Maomé.

Aproveitando o insignificante pretexto de castigar os insubordinados Cossacos que nas contínuas incursões pelo rio Dnieper assaltam e pilhavam ricas cidades turcas espalhadas pelo litoral do Mar Negro, expediu um potentíssimo exército composto de Turcos, Tártaros e diversos povos muçulmanos da Ásia Menor e da Albânia forte, iniciando a invasão do Suleste da Polônia.

O intrépido, velho, Condestável Zolkiewski, a fim de dar tempo de organizar a defesa da Polônia contra grande perigo eminente, atacou ràpidamente um punhado de tropas, dos vêzes menor do que o exército invasor, e entrincheirou-se perto de Cetzora, na Moldávia, enfrentando corajosamente todo o poderio turco, a fim de dar tempo ao seu avanço. Após longa e heróica resistência, Zolkiewski iniciou uma vantajosa retirada, formando com seus trens de veículos uma barreira, disposta em círculo fechado, uma espécie de fortaleza móvel, defendendo-se encarnecidamente e recuando passo a passo na direção da fronteira da Polônia, sob a pressão constante da maioria do exército turco. Zolkiewski lutara impàvidamente até o momento da derrocada. Suas dizimadas tropas não aguentaram a ininterrupta pressão e terrível morticínio, debandaram rompendo o círculo defensivo de seus acorrentados veículos, espalhando-se em fuga pela planície, onde foram todos massacrados. O filho Conoestável Stanislaw Zolkiewski morreu lutando em pé, na mão, ombreado por seu filho e por um sobrinho. Terminou o Campo de Honra sua longa vida, tôda ela dedicada à Pátria.

Ao obstante seu tremendo poderio militar, os otomanos hesitavam em face da inesperada resistência de tão pequeno exército. O Sultão suspendeu a invasão, reorganizando seu exército, estudando com maior cuidado os planos da nova campanha à Polônia.

O Sultão Osman, da Turquia, tendo compreendido na experiência de Cetzora, com a inesperada resistência de Stanisław Zolkiewski e seu punhado de homens, que a conquista da Polônia poderia ter surpreendentes dificuldades militares, demorou um ano a preparar cautelosamente os detalhes da segunda campanha. Não, sem descurar de mínimas minucias do grande plano. Sabia Osman que Europa inteira achava-se, então, dominada e emaranhado de guerras, invasões e lutas religiosas. Com a extinção da Dinastia dos Tudors, após a morte da Rainha Isabel, 1608, a Inglaterra empenhara-se em luta com a França e a Espanha pelo predomínio dos mares e pela supremacia política. Ininterrupta, luta esta agravada pelas divergências religiosas e num intransigente intolerância sacudia Alemanha e os Países Baixos, redundando em ininterrupta série de guerras que desgastavam os pequenos exércitos adversários, sem contudo, conseguir vitória decisiva que pudesse definir a supremacia de um dos contendores.

Sabia o Sultão, que, se conseguisse alcançar o centro da Europa, empalhando o terror e o morticínio, não encontraria resistência organizada que pudesse detê-lo, pois todos os povos muçulmanos do Leste e da África acompanhá-lo-iam fanàticamente, atacando a Europa pelo Leste e pelo Sul.

(Continua)

Złota Księga

I WOLNE DATKI NA RZECZ STROJÓW LUDOWYCH DLA "GRUPY FOLKLORU POLSKIEGO W PARANIE"

Z Campo Novo:

Zebrane na listę przez Rodzinę Sokołowicz	NCr$ 25,200
(w niej figuruje Wiktor Szymański —	NCr$ 10,00)

Z Kurytyby:

Banco Mercantil e Industrial do Paraná S/A.	NCr$ 200,00
Teodoro Zubinski	NCr$ 30,00
Teodoro Jagiello	NCr$ 6,00
Navegador J. A.	NCr$ 10,00
Mario de Aiencar	NCr$ 20,00
Eduardo Zelok	NCr$ 15,00
Helena Kozak (szycie)	NCr$ 139,50
Józef Szczech (szycie)	NCr$ 87,00
SUMA	NCr$ 532,70

Wszystkim Ofiarodawcom staropolskie "Bóg zapłać"!

Zarząd

Uwaga: W redakcji "Ludu" można nabyć bilety na występ Polskiej Grupy Folkloru w Paranie, który odbędzie się w niedzielę dnia 17 września — o godz. 20 — w pięknym salonie parafialnym przy kościele N. Sra. Guadalupe (blisko stacji omnibusowej). Mamy tu na myśli tych rodaków, którzy nie widzieli jeszcze naszego występu.

ESPORTE EM REVISTA

★ **Campeonato Paranaense:** Água Verde - União 2x2, Londrina - São Paulo 3x1, Apucarana - Atlético 1x1, Grêmio - Jandaia 3x1.

★ **Campeonato Paulista:** Palmeiras - Botafogo 2x1, Santos - Corinthians 2x1, São Paulo - América 2x0, Port. Santista - Port. Desportos 2x1, São Bento - Guarani 0x0, Comercial - Ferroviária 1x0.

★ **Campeonato Carioca:** América - São Cristóvão 2x1, Fluminense - Olaria 2x1, Flamengo - Campo Grande 3x3, Botafogo - Bangú 3x1, Bonsucesso - Portuguesa 3x0.

★ **Campeonato Gaúcho:** Grêmio - Farroupilha 3x0, Internacional - Floriano 2x1, Juventude - Gaúcho 2x1, Brasil - Guarani 3x1, Riograndense - Pelotas 3x1.

★ **Campeonato Mineiro:** Com o empate entre Atlético Mineiro e Cruzeiro, o primeiro mantém-se na liderança, seguido de América. O Cruzeiro ocupa terceiro lugar com sete pontos perdidos.

★ **Campeonato da Polônia:** Polônia - Gwardia 4x0, Ruch - LKS 3x2, Pogoń - Wisła 2x0, Legia - Szombierki 1x0, Górnik - Zagłębie 2x2, Śląsk - GKS Katowice 1x1, Odra - Stal 2x0.

Fajki od NCr$ 0,70 do NCr$ 40,00. — Tabaki do zażywania. — Fumo em corda - Fletc. — Fumo - Amarelinho. — Brzytwy od NCr$ 0,58 do NCr$ 35,00. — Pędzle do golenia, malowania. — Tytoń krajany. — Palhas - papel para cigarros.

FLORECKI
Saldanha Marinho, 148
Curitiba
Fone Recado: 4-3045

Curiosidades

Os cinco mil barbeiros da Holanda atendem anualmente em suas cadeiras cêrca de 90 milhões de fregueses querendo cortar o cabelo.

Em media, um holandês visita o barbeiro cada três ou quatro semanas (a Holanda tem 12,5 milhões de habitantes).

Um especialista de construções rodoviárias norteamericanas, Carl Stelling, acha que se deve "feminizar" as rodovias americanas. Explicando que no volante dos carros há agora tantas mulheres homens, dever-se-ia adaptar as estradas que seriam rosas, azuis, verdes e de outras côres. Na Suiça, já se fêz com êxito uma tentativa nesse sentido.

Alguns dados relativos aos animais da Holanda (12,5 milhões de habitantes e 1/7 da área do Estado de São Paulo) indica a existência de 1 milhão de gatos, 800 mil cães; e três milhões e meio de pombos-correio. No setor da pecuária contam-se 4 milhões de bovinos, 200 mil cavalos, 4 milhões de porcos, 500 mil carneiros e 43 milhões de aves.

Aos 5 anos: Papai sabe tudo.
Aos 8 anos: Papai sabe quase tudo.
Aos 12 anos: Há muitas coisas que papai não sabe.
Aos 15 anos: Papai compreende pouco.
Aos 20 anos: Papai não compreende nada.
Aos 30 anos: Pedirei conselhos ao papai.
Aos 50 anos: Se papai vivesse ainda!...

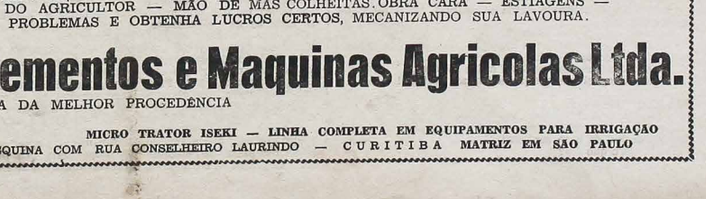

Cantinho Agro - Pecuário

JORGE ZBIGNIEW MAZUCHOWSKI

TOXICIDADE DOS INSETICIDAS E OUTROS TÓXICOS

(Continuação do n.º anterior)

D: PRECAUÇÕES A SEREM ADOTADAS NO MANUSEIO DE INSETICIDAS

As precauções devem ser seguidas à risca a fim de se evitarem as intoxicações; durante o manuseio e aplicação de fosforados, os cuidados devem ser maiores do que os clorados (com exceções). Vejamos os principais itens.

1 — Em polvilhamento, evitar respirar o pó. Se o inseticida é muito tóxico, há necessidade de máscara, a fim de proteger o nariz, boca e olhos. A concentração do pó não deve ir além dos limites recomendados: assim, para o paration o máximo é 1%.

2) — Em pulverização, preferir os pós molháveis aos concentrados emulsionáveis ou soluções concentradas. As substâncias auxiliares dos concentrados e soluções (solventes emulsionantes, etc.), facilitam a absorção do tóxico pela pele. Este item, entretanto, muitas vêzes não pode ser seguido, pois os concentrados e soluções combatem certas pragas e os pós molháveis não. Na pulverização a baixo volume, preferem-se também os concentrados e soluções por motivo de haver maior economia de água. Em pulverização de inseticidas muito tóxicos, usar máscara.

3 — Não pulverizar ou polvilhar árvores, estando se debaixo da copa das mesmas; o operador deve guardar distância adequada, a fim de não ser atingido pelo tóxico.

4 — Conservar as máscaras em perfeito estado; depois do uso, devem ser limpas e bem guardadas, em local sêco.

5 — As máscaras devem ser conservadas no rosto, também quando se esvaziam sacos de inseticidas nos tanques dos pulverizadores ou pilvilhadeiras.

6 — Nunca manipule os inseticidas com as mãos, nunca. Se houver necessidade de misturá-los com as mãos, use luvas de borracha natural (nunca de pano, nem de borracha sintética). Não pegue as sementes tratadas com as mãos desprotegidas, bem como evite respirar o pó-inseticida.

7 — Não aproveite os invólucros ou vasilhames de inseticidas para outros usos. Depois de esvaziados, enterre-os, como medida de segurança para crianças ou desprevenidas pessoas.

8 — Durante a aplicação de fosforados muito tóxicos, o operador não deve ficar sòzinho; em caso de envenenamento, o operador tem necessidade de ajuda.

9 — Nunca faça a pulverização ou o polvilhamento contra o vento, ou ao lado de outro aparelho em operação. Evite êste trabalho nos dias de muito vento. Quando se empregam aparelhos motorizados, a segurança é maior do que a oferecida pelos aparelhos manuais.

10 — Durante o trabalho no campo, com polvilhadeiras ou pulverizadores, proteja-se com capa de encerado, ou de borracha (ou então, uma paia de celofane). Use macacão de mangas compridas, chapéu impermeável e botinas. Nota: esta regra é raramente observada pelos agricultores.

11 — Antes de comer e fumar, lave as mãos, braços e rosto. Tome banho e troque de roupa sempre que terminar o dia de trabalho. Ao retirar o serviço no dia seguinte, use outro macacão devidamente lavado. As roupas acidentalmente umedecidas devem ser substituidas imediatamente.

12 — Não fumar, enquanto aplica o inseticida.

13 — Nunca desentupa o bico do pulverizador com a bôca.

Como já dissemos, a atropina é o antidoto de emergência dos envenenamentos provocados por inseticidas fosforados ou cloro-fosforados. Deve-se conservar a mão, um suprimento de tabletes de atropina (0,5 mg); para se obter tal suprimento de tabletes de atropina, entretanto, não é fácil, pois a mesma somente é vendida sob prescrição medica. Nunca se deve tomar a atropina, sem que os sintomas de envenenamento tenham aparecido. Tomando a atropina, sem que tenha sido intoxicado pelo fósforo, tal êrro pode custar a vida do operador.

(Continua no próximo n.º)

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE MÁS COLHEITAS. OBRA CARA — ESTIAGENS — ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTEN

Os Comunistas na América Latina

Agência S.I.B. — Segundo dados divulgados na imprensa carioca, Argentina, Cuba, Chile, Venezuela e Brasil ocupam os primeiros lugares entre os países latino-americanos que registram maior número de filiações aos partidos comunistas locais. Na América Latina, calcula-se que o número de comunistas se eleva, ao todo, a cêrca de 200 mil filiados.

Argentina: estima-se em 65.000 os filiados ao PC argentino, que obedece a Moscou. O Movimento Revolucionário Peronista segue Fidel Castro e a linha chinesa — o pequeno Partido Comunista de Vanguarda, segue apenas Pequim.

Chile: calcula-se que o número dos comunistas chega a 30.000, filiados ao PC, fiél a Moscou, que se opõe ao PC Revolucionário (pró-China) e ao Movimento de Izquierda Revolucionária (pró-Cuba).

Venezuela: conta com 4 organizações comunistas: o tradicional PC venezuelano ,com 30.000 membros, o Movimento de Izquierda Revolucionaria, o Comando Unido de Libertação Nacional e as Fôrças Armadas de Libertação Nacional. Estes três últimos são movimentos de guerrilhas, vinculando-se a Fidel Castro.

Brasil: calcula-se que se elevem a 20.000 os membros do PC brasileiro, nominalmente chefiado por Luiz Carlos Prestes e obediente a Moscou, e a 1.000 apenas os elementos do PC do Brasil, dissidentes chefiados por Mauricio Grabois, João Amazonas e outros, que advogam a linha chinesa. Os dois PC hostilizam-se abertamente, chamando-se seus membros mutuamente de traidores, lacaios de Moscou ou de Pequim, exatamente da mesma forma pela qual se referem, na sua propaganda, aos "capitalistas".

Tais números podem parecer à primeira vista pequenos. Mas referem-se aos militantes de primeiro plano, aos agitadores e pregadores ativos. Aliás, é muito difícil estabelecer o número, ainda que aproximado, dos membros dos PC latino-americanos, uma vez que na maioria dos países da América Latina a agremiação vermelha é clandestina, e agora fora de lei.

Bolivia: conta com três organizações comunistas, sendo que duas usam a mesma denominação — PC boliviano — uma obediente a Moscou, outra a Pequim. O grupo ortodoxo é o mais numeroso (cerca de 4 mil membros), enquanto o chinês, embora reduzido, é mais ativo.

Perú: antes de sua divisão, o PC peruano tinha cerca de 8.000 adeptos. Hoje está dividido, equilibradamente, entre a corrente moscovita e a chinesa. Outros agrupamentos, de guerrilheiros ou pró-Cuba: Movimento de Izquierda Revolucionaria, Exército de Libertação Nacional, Frente Esquerdista Revolucionaria e Frente de Libertação Nacional .

Paraguai: considera-se que o PC paraguaio conte 5.000 membros. É fiél a Moscou e não conta dissidência.

México: Partido Comunista Mexicano (5.000, Moscou), e Frente Obrera e o PCBM (Partido Comunista Bolchevique Mexicano), ambos com cêrca de 600 adeptos fiéis à linha chinesa.

Colômbia: Partido Comunista da Colômbia com cêrca de 13 mil adeptos, obediente a Moscou: uma dissidência dêste e o Exército Nacional da Libertação.

Costa Rica: Partido Popular de Vanguarda (Moscou, 300 adeptos) .

República Dominicana: Partido Comunista Dominicano, co mcêrca de 1.000 membros, Movimento Popular Dominicano (linha chinesa) e Movimento Revolucionário 14 de Junio (pró-Cuba).

Equador: Partido Comunista do Equador (Moscou, cêrca de 2.500 filiados), Partido Comunista Marxista-Leninista do Equador (linha chinesa, insignificante) e União Revolucionaria da Juventude Equatoriana (URJE), além do grupo "Vencer o Morir", ambos pequenos.

Salvador: Partido Comunista de Salvador, com cêrca de 500 membros.

Guatemala: Partido Trabalhista da Guatemala (cêrca de 1.300 membros) e o Movimento 13 (movimento guerrilheiro pró-Cuba).

Haiti: Parti d'Entente Populaire (cêrca de 100 membros, Moscou) e Partido Trabalhista do Haiti (linha chinesa, insignificante).

Honduras: Partido Comunista de Honduras (Moscou, cêrca de 1.500 membros) e Movimento Francisco Morazan (cêrca de 300 membros).

Nicarágua: Partido Socialista da Nicarágua (Moscou, (cêrca de 300 membros).

Panamá: Partido do Povo do Panamá (Moscou, cêrca de 300 membros), União Revolucionaria (URP) e Movimento Universitario (MUR) ambos da linha chinesa e ambos pequenos, e a VAN (Vanguarda de Ação Nacional) pequena e pró-Cuba.

Pôrto Rico: Partido Comunista Pôrto-Riquenho (Moscou) e o pequeno Movimento de Independência (pró-Cuba).

Uruguai: Partido Comunista Uruguaio (cêrca de 10.000 membros, pró-Moscou), MIR (um pequeno grupo pró-China) e o Comitê Coordenado de Apoio a Revolução Cubana (Frente de Libertação Esquerdista, Movimento Revolucionário Oriental e Partido Socialista Uruguaio).

Guadalupe: Partido Comunista de Guadalupe (cêrca de 1.000 membros, pró-Moscou).

Martinica: Partido Comunista da Martinica (cêrca de 700 membros, pró Moscou).

RACIOCÍNIO DE BÊBADO

À noite num barco senta-se um bêbado na pôpa. De súbito vê a lua a refletir-se nas águas.
— Corró, o que é aquilo ali em baixo?
— É a lua.
— Puxa, mas como eu estou alto!

SOLDADO VALENTE

Um soldado, voltando duma campanha, foi perguntado pelos amigos:
— Qual a tua maior proeza?
— Cortei as pernas a um inimigo — é a resposta pronta, com uma pitada de orgulho.
— E porque não lhe cortaste antes a cabeça?
— Não cheguei a tempo já lhe tinham cortado!

POR TÃO POUCO...

— Meu amigo, estive prêso, e por um nadinha. Só porque puxei a orelha de uma senhora!
— E ela o que fêz?
— Ficou sem o brinco.

Grave situação financeira de São Paulo

O governador Abreu Sodré confessou que é grave a situação financeira do Estado paulista, provocada principalmente pelo fracasso nas previsões sôbre arrecadação do impôsto sôbre circulação de mercadorias.

Juscelino foi interrogado

Por ordem do Ministro da Justiça, o Diretor da Polícia Militar Federal, Coronel Florimar Campelo, interpelou o sr. Juscelino Kubitschek sôbre se participou ou não da reunião realizada na residência do deputado Renato Archer, no Rio, onde foi formalizada a constituição da Frente Ampla.

Café: Brasil vencedor

A reunião do Conselho da Organização Internacional do Café, em Londres, terminou com a delegação do Brasil atuando vigorosamente sob o comando do presidente Horácio Coimbra, que visou assegurar, até o último momento ,os interêsses fundamentais do País. O Brasil deixa a reunião da OIC com suas teses fundamentais vitoriosas: o problema do solúvel transferido para a reunião de novembro próximo; as quotas básicas mantidas; o contrôle ampliado e melhor assegurado, a fim de evitar transgressão de quotas. O Brasil abandonou a política de proteção aos seus concorrentes.

Surveyor "V" Pousa na Lua

Apesar do escapamento de gás helio, seu combustível, o "Surveyor V" realizou uma aterrisagem suave na superfície lunar. Entretanto, o vazamento cessou automàticamente quando caiu a pressão no tanque de helio, permitindo que os foguetes retroativos fossem utilizados com êxito.

Rio Guaíba transbordou

Os rios Guaíba e Gravataí transbordaram nos últimos dias causando o alagamento de tôda a zona ribeirinha. Em conseqüência das inundações mais de oitenta famílias ficaram desabrigadas. O bairro Sarandi, localizado na parte baixa de Pôrto Alegre ficou inundado.

Volta de cientistas

Um representante do Itamarati iniciou, em Washington, os debates visando a volta ao País de cientistas brasileiros radicados nos EUA. Sabe-se que o número deles ascende a 60, dos quais há dois físicos de alto nível. O Brasil precisa destes cientistas para realizar um programa sério de desenvolvimento científico e tecnológico.

Fotos do interior do corpo

Nova York, (AFP) — A sociedade "Columbia Broadcasting System" anunciou que inventou um sistema de televisão em cores capaz de fotografar o interior do corpo humano. Estas fotografias podem ser tiradas com uma intensidade luminosa menor que a emitida por uma lâmpada-relâmpago de uma máquina fotográfica. Uma câmara miniatura é introduzida no corpo do enfêrmo para tirar as fotos, que são projetadas numa tela de televisão.

Imprensa deve ter liberdade

O governador Paulo Pimentel, saudando o Dia da Imprensa (10 de setembro), afirmou em mensagem oficial que "imprensa e liberdade são têrmos de tal maneira equivalentes em significado que falar em imprensa livre é o mesmo que cometer redundância. E que a imprensa ou é livre ou não existe, já que o seu cerceamento constitui o passo inicial e inelutável para a supressão de tôdas as demais liberdades".

A propósito, cumpre lembrar que o primeiro antepassado formal dos modernos jornais de que se tem notícia foi um boletim diário, a "Acta Diurna", que se publicava em Roma em 691 AC, e que divulgava noticiário sôbre as campanhas romanas no Exterior. A "acta" era fixada nas praças, e depois copiada pelos escribas que as despachavam para os diversos assinantes. Coisa semelhante acontecia na China, nos meados do século VII.

No entanto, essas eram formas acidentais de divulgação de notícias, e a rigor, até a invenção da prensa tipográfica, essa divulgação era feita verbalmente. A idade média tinha os jograis, ou arautos — o nome porque os cavaleiros tinham uma trombeta, que soavam a chegar a uma aldeia, para chamar a atenção do povo.

Com a invenção da prensa tipográfica, tornou-se aos poucos comum na Europa a impressão de notícias e comentários sôbre os acontecimentos. A primeira publicação regular foi feita na Alemanha, em 1609. Dessa data em diante, diversas publicações surgiram nos outros países europeus.

Casamento não é loteria

(NEYLOR TONIN — CIC)

O casamento é uma coisa maravilhosa e se não fôra a freqüência diária dêles, tôda a sociedade deveria aplaudir entusiàsticamente a decisão de união de dois moços. Essas palmas não seriam sòmente aplausos de parabéns e felicidades, como antes de mais nada, de admiração e de coragem. Cada casamento é um risco, uma aventura na qual se põe em jôgo o direito que se tem à felicidade. Por isso cada casamento cria a ocasião para dois heróis. Duas pessoas abraçam uma aventura que guarda em seu final uma coroa de louros ou uma acusação de covardia. Por isso, quem se casa é antes de mais nada um destemido aventureiro, um candidato a herói. É alguém que projeta no futuro desconhecido uma esperança de vitória, uma decisão corajosa de arrostar inúmeros contratempos em prol da sociedade que o acolhe. Com isso o mundo se enriquece, porque o casamento, está a atestar a porção inextinguível de amor e de bem que ainda existe entre os homens. Cada casamento é um exemplo de luz para os desiludidos e fracassados. Cada casamento é um desmentido formal do egoismo e da incompreensão. E é porque os homens sempre continuarão a casar-se que o mundo sempre continuará a enriquecer-se.

O casamento é uma coisa maravilhosa, mas é também um risco maravilhoso, que exige maturidade, integridade psiquica, perseverança e resistência. O casamento, por sua natureza exigente, não comporta a futilidade, o arranjo, a experimentação. Casamento não é brincadeira, não é jôgo de sorte, não é loteria. A vida conjugal é um caminhar sério, lado a lado, com os olhos postos num objetivo comum. Se em nossos dias há tantos desajustes é porque os nubentes não se dispuseram sèriamente para êste passo definitivo. Desconheceram a natureza do amor e não renunciaram de todo ao egoismo. Fizeram do prazer pessoal o objetivo primário de suas decisões. Mas há valorizações que se desvalorizam (Gustavo Corção). Quando algo é colocado acima de seu verdadeiro lugar ,o resultado inevitável é a desmoralização daquilo que se pretende valorizar. Quem faz do prazer o polo da vida, acaba perdendo tudo. E a primeira coisa que perde é o prazer. E se o egoismo, que tudo desvaloriza, é a raiz da infidelidade matrimonial, está na imolação generosa a chave da felicidade. "A felicidade não pode ser alcançada diretamente. O único caminho para alcançá-la é o da generosidade esquecida de si mesmo" (G. Corção). Cada coração de espôso é um altar de imolação. A espôsa não pode macular o véu branco que a cobriu no dia do casamento e o espôso não pode trair o juramento que fêz ao pé do altar. Na fidelidade aos próprios compromissos colherão ambos o fruto da felicidade.

Casamento não é loteria. Casamento é uma coisa maravilhosa, mas para casar-se é preciso dispor-se a ser herói.

Propaganda, arma da guerra revolucionária

FLÁVIO GALVÃO

Agência S.I.B. — Agôsto — As manifestações mais elementares da Guerra Revolucionária, — ensinam os especialistas — não são mais do que os efeitos de técnicas destrutivas e construtivas. Aquelas, dirigidas contra o Poder Constituído e seus defensores responsáveis; estas, destinadas a criar o espirito de luta contra o Poder Constituído, arregimentando os meios de combate e organizando as novas formas de govêrno e da sociedade.

Podem as técnicas destrutivas ser distribuidas por quatro grupos: a) técnicas de dissolução do primitivo organismo social por meios diversos; b) técnicas de intimidação, que complementam e reforçam as anteriores; c) técnicas de desmoralização, que se desenvolvem por meio de campanhas de descrédito dos meios político-militares; d) técnicas de eliminação, que visam o extermínio dos democratas irredutíveis.

As técnicas de desmoralização incluem-se no campo da propaganda. Foi Mao Tse-tung quem proclamou em uma de suas obras: "Desorganizai tudo o que há de bom na Nação - objetivo, tentai envolver os agentes do poder dos mais altos escalões em emprêsas criminosas, comprometei as suas pessoas e não vos esqueçais de dar ao fato a mais ampla publicidade".

Eis aí, definida pelo papa da linha comunista de violência, a tática política do "quanto pior, melhor". Enquanto não chega a hora da violência aberta, do golpe para a tomada do poder, da "solução final" para os democratas, há que preparar o terreno, pelo solapamento e desmoralização do regime democrático, dos Poderes Constituidos e de seus garantidores, isto é, das Fôrças Armadas.

Um dos processos de desmoralização é a corrupção, pelo que se pode observar nas fases iniciais de desenvolvimento da guerra revolucionária, a aliança subversivos-corruptos.

Ninguém deve esquecer-se de que a propaganda vem sendo uma das mais eficientes armas dos totalitários. Como aponta Ney Lima Figueiredo em seu livro "O Poder da Propaganda", "a moderna propaganda política, assim como a concebemos hoje, teve indubitàvelmente suas origens na Revolução Russa, com Lenine e Trotsky". E foi Hitler quem proclamou: "A propaganda permitiu-nos conservar o poder, a propaganda nos possibilitará a conquista do mundo".

Novos Filmes Poloneses

Encontram-se terminados os seguintes filmes produzidos pelos estúdios da Polônia:

"A Contribuição", direção de Jan Lomnicki, principais intérpretes: K. Mikolajewska e W. Zasadzinski .

"Entre as Sereias", direção de Jan Rutkiewicz, principais intérpretes: A. Sedzinska e B. Lazuka.

"Era Feriado", direção de Sylwester Checinski, principais intérpretes: W. Kowalski e W. Hancza.

"Flagelo de Deus", direção de Maria Kaniewska, principais intérpretes: S. Mikulski e R. Zarzycki.

"Westerplatte", direção de Stanislaw Rozewicz, principais intérpretes: Z. Hubner e Z. Mrozewski.

"As Glórias do Ringue", direção de Julian Ddziedzina, principais intérpretes: O. Olbrychski e L. Drogosz.

"A todo vapor", direção de Stanislaw Lenartowicz, principais intérpretes: Z. Cybulski e T. Tuszynska.

"O Magro e os Outros", direção de Henryk Kluba, principais intérpretes: W. Golas e F. Pieczka.

"O Castigo", direção de Maria Kaniewska, principais intérpretes: S. Mikulski e R. Zarzycki.

"Big-Beat", direção de Jerzy Passendorfer, principais intérpretes: M. Zawadzka e I. Szczurowska.

"O Sublocatário", direção de Janusz Majewski, principais intérpretes: Jan Machulski e Bárbara Ludwizanka.

"Os Códigos", direção de Wojciech Has, principais intérpretes: Jan Kreczmar e Irena Eichler.

"Os Amantes de Marone", direção de Jerzy Zarzycki, principais intérpretes: Bárbara Horawianka e Andrzej Antkowiak.

"O Muro das Feiticeiras", direção de Pawel Komorowski, principais intérpretes: Zbigniew Dobrzynski e Jerzy Jogalla.

SR.ROBERTO LANDOWSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 20 września — (setembro) — 1967 — Nr 2931 — (38/67)

WYWIAD PREZYDENTA

Udzielając wywiadu prasie, Prezydent Costa e Silva przedstawił główne osiągnięcia rządu w ciągu 6 miesięcy po objęciu władzy, jak również realizacje będące obecnie w toku.

Pierwszym ważnym punktem wywiadu było zapewnienie Szefa państwa, że wolność prasy w kraju została zachowana. Tego nie trzeba udowadniać, bo prawda ta rzuca się w oczy. Wolność ta odnosi się także do radia i telewizji.

Marszałek Costa e Silva podkreśla dalej, że udało mu się utworzyć gabinet złożony z ludzi energicznych, kompetentnych i zgranych ze sobą, ludzi czynu, którzy współpracują ze sobą w jak największej zgodzie i harmonii. Dzięki takiej atmosferze, rząd mógł wykonać tyle dzieł w stosunkowo krótkim okresie czasu.

Z głównych dokonań rządu wymienić należy: opracowanie szczegółowego programu rozbudowy ekonomicznej kraju, zapewniając mu atmosferę spokoju i ładu; przygotowanie fundamentu, by Brazylia w najbliższej przyszłości korzystać mogła z dobrodziejstw zdobyczy atomowych dla celów pokojowych; obrona żywotnych interesów kraju na międzynarodowej konferencji o kawie w Londynie. Obrona ta dała pełne zwycięstwo tezie brazylijskiej; wstrzymanie silnej tendencji do upaństwowienia różnych gałęzi przemysłu i handlu, przywracając inicjatywie prywatnej całkowitą wolność i sprzyjające warunki; skończono ze spekulacją dolarową na rynku wewnętrznym, zahamowano w znacznym stopniu inflację w kraju głównie poprzez wielkie ułatwienia w płaceniu podatków, tak, że zwyżka kosztów utrzymania w roku bieżącym doszła do 19,7%, podczas gdy w roku ubiegłym wynosiła 32,2 procent.

Wielkie inwestycje rozpoczął rząd w północno-wschodnich Stanach kraju (Nordeste) jak również w Amazonas, równocześnie ułatwił ró-

żnym firmom i przedsiębiorstwom prywatnym założenie licznych fabryk. Garnizony wojskowe biorą także czynny udział w rozbudowie tych Stanów. Transport rzeczny i morski poprawi się o 100 proc. dzięki budowie nowych 24 statków towarowych i melioracji licznych portów.

Pomyślnie udało się rozwiązać rządowi trudną kwestię ze studentami, dla których brakło miejsca w wyższych uczelniach. Opracowano plan kampanii z analfabetyzmem. Zaprowadzono reformę administracyjną. Rozpoczęto budowę 11.500 nowych bloków mieszkaniowych, których budowa wyniesie bilion i 180 miliardów nowych kruzeirów.

Olbrzymia elektrownia na wyspie Solteira (Samotna) stanowić będzie największe dzieło obecnego rządu, zwiększając potencjał energetyczny z 8 do 12 milionów kilowatów. Prócz tej elektrowni, której budowę już rozpoczęto, powstanie 30 innych mniejszych spośród tych wyliczyć należy: Estreito: Jupiá, Jaguará, Santa Cruz, Passo Real itp.

USA przed ZSRR w pociskach rakietowych

Angielski Instytut Studiów Strategicznych, założony w 1958 roku, analizując problemy obrony granic przed odrzutowymi pociskami nieprzyjacielskimi, wykazuje w cyfrach, że USA stoi ponad ZSRR rakiet balistycznych. Liczba rakiet amerykańskich w porównaniu do sowieckich wyraża się w stosunku jak 5:1. Sowiety ze swej strony posiadają wyższość nad USA jeśli chodzi o system obronny przed pociskami nieprzyjacielskimi. Obecnie ZSRR posiada 50 łodzi podwodnych uzbrojonych w pociski nuklearne których donośność dochodzi do 1.000 kilometrów.

Eksport bydła "Żebu"

Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z hodowcami bydła rasy "Zebu" postanowiło wywozić na wielką skalę bydło tej rasy do krajów Ameryki Południowej. Pierwszy transport tego rodzaju pójdzie do Wenezueli. Wypada tu przypomnieć, że okazy "Zebu" sprowadzone z Indii zaaklimatyzowały się doskonale w Brazylii, stanowiąc podstawę wyżywienia ludności we wszystkich prawie Stanach kraju.

Elektrownia atomowa w Brazylii

Do 1975 r. Brazylia posiadać już będzie swą pierwszą elektrownię atomową zainstalowaną w rejonie centralnym kraju, wytwarzającą energię o sile 600 tys. kilowatów. W tym celu otworzy się konkurencję międzynarodową na jej budowę. Ponadto ściągnie się z USA kilkunastu uczonych brazylijskich, którzy zajmą się stroną techniczną tej budowy.

Piękne miasto Ponta Grossa, nazwane "księżniczką pól", obchodziło w tych dniach (15.9) 144-rocznicę swego założenia. W obchodzie tym wzięli udział gubernator Parany oraz dowódca V Okręgu Wojskowego.

Deficyt w budżecie państwowym

Minister Skarbu Delfim Neto niepokoi się faktem, że obecny deficyt w budżecie państwowym, wynoszący miliard i 130 milionów nowych kruzeirów, nie uległ zmianie na lepsze w ciągu ostatnich 4 miesięcy, pomimo wysiłków rządu. Sporą dozę optymizmu wykazuje jednak minister w obliczu obfitych deszczów, które poprawiły w 50 czów, które poprawiły w 50 proc. sytuację najbliższych płodów rolnych Zbiory te zapowiadają się bardzo dobrze, zwłaszcza bawełny, której cena na rynkach zagranicznych poszła wybitnie w górę. Również i eksport kawy brazylijskiej dojdzie prawie do swej kwoty globalnej wynoszącej 21 milionów worków. Tylko 2 produkty przyczynią się już do znacznego obniżenia deficytu.

Budowa 24 nowych statków

Rząd federalny podpisał kontrakt z 3 krajowymi przedsiębiorstwami okrętowymi: Verolme, Mauá i Ishikawajima na budowę 24 statków towarowych, przeznaczonych do obsługi portów brazylijskich. Kontrakt ten przewiduje wydatek 500 milionów nowych kruzeirów. Dzięki konstrukcji 24 statków, brazylijska flota handlowa robi olbrzymi krok naprzód, przyczyniając się nadto do zwiększenia produkcji motorów Diesla, dając nowy impuls przemysłowi metalurgicznemu, nie mówiąc już o wzmożeniu eksportu zagranicznego.

Sprawa interpelacji Kubitschka

Jak już podaliśmy w poprzednim numerze "Ludu", Juscelino Kubitschek miał złożyć zeznanie przedstawicielowi Ministerstwa Sprawiedliwości, czy wziął czynny udział w ostatnim zebraniu "Szerokiego Frontu" czy też nie. Zeznanie to Kubitschek mógł zrobić w swej rezydencji. On jednak wolał stawić się osobiście w gmachu sądowym, gdzie zamiast dać odpowiedź, zachował całkowite milczenie. Wobec takiej postawy Kubitschka, incydent ten uważać należy za skończony. Rząd bowiem nie ma zamiaru wyciągać dalszych konsekwencji, które mogłyby naruszyć jego autorytet przed opinią publiczną kraju.

Wypowiedzi "Jedności Afrykańskiej"

Na zjeździe państw należących do "Jedności Afrykańskiej" uchwalono rezolucje: a) wystosować pismo do Izraela, by wycofał się z zajętych obszarów Egiptu i Jordanii. b) udzielić pomocy Kongu, by wypędzić najemne oddziały białych ; c) zwalczać reżim w Rodezji bez oglądania się na Anglię. d) napiętnować stosunki polityczno-ekonomiczne USA, Anglii, Francji i innych państw zachodnich z republiką Południowej Afryki, znaną ze swej polityki segregacji ras.

Zadawalający stan finansów Parany

Parana jest obecnie jedynym Stanem, którego finanse — pomimo ostrego kryzysu — wykazują stan zadawalający. Skarb stanowy wypłaca wiernie pensje urzędnikom oraz nauczycielom, rządowa zaś kompania finansowa — CODEPAR — w ciągu obecnego półrocza udzieliła różnym firmom pożyczek w sumie 24 milionów nowych kruzeirów. Inwestycje rządu stanowego w tym opłata pensji urzędników i nauczycieli — wyniosły sumę 90 milionów nowych kruzeirów.

Mieszkańcy Gibraltaru opowiedzieli się za Anglią

W referendum ludowym przeprowadzonym ostatnio w Gibraltarze, 12.138 wyborców opowiedziało się za przynależnością tego portu do W. Brytanii, a zaledwie 44 chciało należeć do Hiszpanii. Obserwatorzy zagraniczni uważają ten plebiscyt za ostateczny, odbierający Hiszpanii jakiekolwiek szanse, by przejąć wyspę Gibaltar pod swą kontrolę, po 254 latach panowania angielskiego.

Incydent graniczny: Chiny-Indie

Granice pomiędzy Chinami i Indiami stały się powodem kilkukrotnych zatargów i starć, począwszy od 1957 r. aż do 1962 r. Zatargi te skończyły się tym, że Chiny zagrabiły kosztem Indii 12 tys. mil kwadratowych. W 1962 r. wojska chińskie posunęły się 30 km w głąb Indii, lecz energiczna postawa ówczesnego premiera Nehru sprawiła, że Chińczycy cofnęli się o 18 km. Opinia kół zagranicznych jest ta, że Chiny wowołując nowy zatarg graniczny, chcą odwrócić uwagę całego narodu od bratobójczych walk wewnętrznych.

Organ do walki z przemytem

Prezydent państwa powołał do życia specjalną komisję do walki z przemytem na terenie całego kraju. Członkami tej komisji są reprezentanci ministerstw wojskowych, oraz Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu. Współpracować z nią będzie także tajny wywiad. Komisja o której mowa będzie centralnym organem kierującym ruchem represyjnym przeciw elementom, którzy narażają Skarb państwa na miliardowe straty.

Utworzono nowy izotop 'Mendelevio'

W amerykańskim laboratorium Libernore, Kalifornia, uczonym udało się stworzyć nowy izotop ze sztucznego elementu "Mendelvio", który otrzymał masę atomiczną 258, uważaną za najcięższą, zawiera w sobie 101 elektronów i 258 neutronów. Najcięższym elementem naturalnym jest uran, posiadający masę atomiczną 92.

Już obrani członkowie Synodu

Biskup Władysław Rubin, generalny sekretarz Synodu Biskupów, ogłosił już listę 25 członków Synodu mianowanych bezpośrednio przez Papieża spośród kardynałów i biskupów całego świata. Do tej liczby dojdzie 135 biskupów obranych przez krajowe Konferencje Episkopalne, oraz kardynałowie - prefekci różnych Kongregacji rzymskich, przedstawiciele Kościoła wschodniego i 10 generalnych przełożonych zakonów i zgromadzeń. Synod rozpocznie swe obrady 29 września, a głównymi tematami będą: reforma Kodeksu Prawa Kanonicznego; sprawa Seminariów Duchownych; nowa liturgia dla mszy śpiewanych, pontyfikalnych, cichych z udziałem lub bez udziału wiernych; Tematy doktrynalne; małżeństwa mieszane, kwestia ateizmu w dzisiejszym świecie itp.

MIGAWKI ZE ŚWIATA

- **Papież podda się operacji.** — Z Watykanu donoszą, że Ojciec św. podda się w najbliższych miesiącach operacji, by usunąć defekt w złej cyrkulacji woreczka moczowego. Operacji, która nie jest nagląca, dokona najsławniejszy chirurg włoski — prof. Pietro Valdoni.

- **Skrócona służba wojskowa w ZSRR.** — Sowieckie władze zdecydowały skrócić czas służby wojskowej o jeden rok. Dotąd służba ta trwała dwa lata — w armii lądowej, trzy lata — w lotnictwie i cztery lata — marynarce.

- **De Gaulle tłumaczy się.** — Prezydent Francji po powrocie z podróży do Polski, wyjaśnił, że jego przemówienia w Polsce oraz uznanie obecnych granic na Nysie i Odrze w niczym nie powinny naruszyć przyjaźni Francji z USA, ZSRR czy NRF.

- **Starcia graniczne Chiny — Indie.** — W nadgranicznym rejonie księstwa Sikkim należącym do Indii — a Tybetem chińskim doszło do ostrej strzelaniny między oddziałami tych państw, w której zginęło 130 żołnierzy i cywilów, w tym około 90 Chińczyków.

- **Ostra krytyka projektu MacNamara.** — Plan sekretarza Obrony USA — Mac-Namara, by wybudować wysoki mur na granicy obydwu Wietnamów, został zaatakowany ostro przez Chiny, Północny Wietnam oraz Sowiety.

- **Przyszły sekretarz OEA.** — W październiku odbędą się wybory nowego sekretarza generalnego Unii Panamerykańskiej. Największe szanse na ten urząd ma były prezydent Ekwadoru — Galo Plaza Lazo.

- **Sekwestr gmachu konsularnego Anglii.** — Władze chińskie objęły gmach konsulatu angielskiego w Szanghaju, bez dania jakiejkolwiek satysfakcji rządowi W. Brytanii.

- **"Che" Guevara znajduje się w Boliwii.** — Naczelny dowódca armii boliwijskiej — gen. Alfredo Ovando Candia oświadczył publicznie, że "Che" Guevara kieruje partyzantką komunistyczną w Boliwii.

- **Szkoły zamknięte w Urugwaju.** — Na skutek strajku nauczycieli i profesorów gimnazjalnych i uniwersyteckich, domagających się większego budżetu na nauczanie, wszystkie szkoły na terenie kraju zostały zamknięte na dłuższy czas.

- **300 tysięcy ludzi walczyło w Kantonie.** — W stolicy prowincji Kwantung-Kantonie starło się krwawo ze sobą 300 tysięcy zwolenników Mao Tse Tung i jego przeciwników. Wojsko odmówiło udziału w walce.

- **Podpisany układ ZSRR - Półn. Wietnam.** — Dziennik sowiecki "Prawda" donosi o podpisaniu układu między Moskwą a Hanoi na temat ścisłej współpracy na polu naukowym i technicznym. Zanosi się nadto na układ ekonomiczny i militarny.

- **500 ofiar w Indiach.** — Na skutek zawalenia się zapory wodnej w Nank Sagar, kilka prowincji hinduskich znalazło się pod wodą. 100 tys. ludzi pozostało bez dachu nad głową, a 500 straciło życie.

- **Elektrownia atomowa w Argentynie.** — Nuklearny program Argentyny rozwija się szybko, tak, że za 5 lat powstanie elektrownia atomowa kosztem 80 milionów dolarów. Dzięki temu energia elektryczna obejmie połowę Argentyny.

- **Murzyni "wąchają się" z Wietkongiem.** — Z Pragi donoszą, że w stolicy Czechosłowacji doszło do spotkania między liderami murzyńskiej lewicy w USA a reprezentantami Wietkongu i Półn. Wietnamu.

- **Wojna stwarza nowy przydział pracy.** — Milion nowych przydziałów pracy przybyło w USA w ostatnich dwóch latach, dzięki intensyfikacji akcji wojennej na froncie wietnamskim.